

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe aurinko, vety ja kauppa

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ja laaditut vastineet,
MKH 30.4.2024

Pohjois-Savon liitto

Sisällysluettelo

1. YHTEENVETO PALAUTTEESTA JA YLEISET VASTINEET.....	3
1.1 Yhteenveto maakuntakaavatyössä huomioon otettavista toiveista	3
1.2 Korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.....	3
2. POHJOIS-SAVON KUNNAT	5
Iisalmi.....	5
Joroinen	6
Keitele.....	8
Kiuruvesi	10
Kuopio.....	11
Rautalampi.....	11
Rautavaara.....	12
Rautavaaran kunnalla ei huomauttamista luonnokseen.....	12
Siilinjärvi	12
Sonkajärvi	13
Varkaus	15
Vieremä	17
3. NAAPURIMAAKUNNAT JA KUNNAT.....	18
Kainuun liitto	18
Kajaanin kaupunki	19
Etelä-Savon maakuntaliitto	21
Keski-Suomen liitto.....	22
Pohjois-Pohjanmaan liitto	22
4. VIRANOMAISET JA ALUEHALLINTO.....	29
Ympäristöministeriö	29
Sisäministeriö	29
Valtioneuvoston kanslia	29
Etelä-Savon ELY-keskus	29
Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo/Kuopion kulttuurihistoriallinen museo	30
Riihisaari - Savonlinnan museo/ Etelä-Savon alueellinen vastuumuseo	31
Ilmatieteen laitos.....	31
Itä-Suomen poliisilaitos	32
Suomen metsäkeskus	32
Suomen Erillisverkot Oy.....	35

27.3.2024

Traficom, liikenne- ja viestintävirasto	35
5. MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT, YRITYKSET, YHDISTYKSET YMS.	35
Osuuskauppa PeeÄssä	35
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry	36
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri	37
Ilmatar Solar Development Oy	38
Ilmatar Sonkajärvi Oy	40
6. YKSITYISHENKILÖT (saapumisjärjestyksessä)	43
A Yksityishenkilö, Varkaus	43
B Yksityishenkilö, Kuopio	44
C Yksityishenkilö, Varkaus	46
D Yksityishenkilö, Kuopio	47
E Yksityishenkilöt, Varkaus	49

27.3.2024

1. YHTEENVETO PALAUTTEESTA JA YLEISET VASTINEET

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 5.12.2023-19.1.2024. Palautetta saatiin 37 kpl, joista viranomaiset ja yhteistyökumppanit jättivät 32 kpl ja yksityiset osalliset 5 kpl. Kahdessatoista (13) palautteessa todettiin, ettei lausuttavaa ole. Muutamassa palautteessa esitettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan korjattavaa.

Nähtävilläoloaikana saatu palaute sisälsi runsaasti (24 kpl) sellaisia huomioita, joilla ei ole suoranaisesti vaikutusta osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältöön, mutta jotka ovat hyvää evästystä jatkossa maakuntakaavaluonnosten valmisteluun. Näitä huomioita ja ehdotuksia tullaan käsittelemään kaavatyon aikana niin valmisteluvaiheessa kuin vaikutustenarvioinnissa.

1.1 Yhteenveto maakuntakaavatyössä huomioon otettavista toiveista

Pohjois-Savon liitto kiittää saamastaan palautteesta. Tässä vaiheessa kaavatyötä voidaan kuitenkin luvata vain, että palautteessa esiin nostettuihin asioihin palataan luonnosvaiheen valmistelussa ja vaikutustenarvioinnissa.

- Palautteessa tuotiin esille joitakin tuulivoima-alueita (Korpisenkangas ja Huttusenlehto), joita ei ole osoitettu voimassa olevassa maakuntakaavassa tai vireillä olevassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen kaavaehdotuksessa. Uusien tuulivoimapotentialien alueiden osalta asiaan voidaan palataan kaavatyössä, mikäli kyseisen alueen suunnitteluedellytykset muuttuvat ja asiasta on käytävissä uusia selvityksiä ja vaikutusten arviointia. Tuulivoimapotentialisia alueita koskevat suunnitteluperiaatteet, joita on noudatettu maakuntakaavan 2. vaiheessa, säilyvät.
- Kuntien yleiskaavat otetaan huomioon maakuntakaavatyössä.
- Aurinkovoiman ylimaakunnalliset (yhteis)vaikutukset selvitetään. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä maakuntakaavavarausta, jotta aurinkovoimaa voidaan tarkastella kuntakaavoituksessa. Se, millä tavalla maakuntakaavassa tullaan osoittamaan aurinkovoimapotentialiaa tai ohjaamaan sen sijoittumista, ei ole lopullisesti päätetty. Sama koskee myös vetyteemaa.
- Seudullisesti merkittävän kaupan merkintöjen muutosedellytykset selvitetään. Samalla tarkastellaan myös palautteessa esille nostettuja Siilinjärven ja Varkauden kaupan teeman muutosesityksiä, selvitetään ostovoiman ja kysynnän mahdolliset seudulliset tai maakunnalliset muutokset. Kaupan teemaa ei ole tarkoitus avata kokonaisuudessaan, vaan pääasiallinen muutosmahdollisuuksien selvittäminen tehdään maakuntakeskuksen seudulla, Siilinjärven ja Kuopion alueella.

1.2 Korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Palautteen perusteella osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tehdään seuraavat täydennykset ja/tai korjaukset (suluissa palautteen antaja):

- Kuulemisajan tavoitteeksi kirjataan yli 30 vrk, mikäli se maakuntakaavan etenemisen puolesta muutoin on mahdollista ja mikäli kuuleminen ajoittuu loma-ajat ym. viivytykset huomioon ottaen sopivaan ajankohtaan. Tässä kaavatyössä käsiteltäviä teemoja on kohtuullisen vähän. Tavoitteena onkin edetä kaavaprosessissa suhteellisen nopeassa aikataulussa. Mikäli kaikki kuulemisvaiheet olisivat

27.3.2024

kahden kuukauden mittaisia, tarkoittaa se kaavaprosessissa yhteensä puolta vuotta. Tiivistähtisessä kaavaprosessissa se on jopa neljännes käytettävästä ajasta. (Varkauden kaupunki)

- Kuultavia tahoja on täydennetty jo: eri kaupantoimijat

27.3.2024

Palaute	Vastine OAS:aan muutettavat asiat osoitetaan pu-naisella
2. POHJOIS-SAVON KUNNAT	
lisalmi	Vastine
<p>Kaupunginjohtajan päätösehdotus Kaupunginhallitus toteaa lisalmen kaupungin lausuntona, että lisalmen kaupungilla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakunta-kaavan 3. vaiheen Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Ehdotusvaiheessa oleva lisalmen kaupungin yleiskaava ja sen ratkaisut on huomioitava maakuntakaavatyössä.</p> <p>Päätös Hyväksyttiin.</p> <p>Valmistelu Sari Niemi, kaavoituspäällikkö Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe, vety, aurinko ja kauppa on tullut vireille. Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.11.2023 (157 §) vireilletulon ja maakunta-kaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti. Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpi-leikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>lisalmen osalta keskeisiä käsiteltäviä asioita ovat vetytalouden ja aurinkoenergian mahdollisuudet sekä niiden huomioiminen kaavoituksessa. Pohjois-Savossa on meneillään selvitys vetytalouden mahdollisuuksista Lappeenrannan-Lahden teknillisen yliopiston (LUT) toimesta ja tämä selvitys valmistuessaan tuo konkretiaa vetytalouden mahdollisiin tarpeisiin kaavoituksessa. Aurinkoenergiaa puolestaan on suositeltavaa toteuttaa käytöstä poistuville turvetuotantoalueille, mutta näitä ei juuri lisalmessa ole. Vireillä oleva maakuntakaava antaa maakuntatason pelisäännöt aurinkoenergian toteuttamiseen Pohjois-Savossa.</p>	<p>Palautteessa mainittu yleiskaava ja sen ratkaisut otetaan huomioon maakuntakaavan 3. vaiheen kaavaluonnoksen suunnittelussa.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>

27.3.2024

Joroinen	Vastine
<p>Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe, vety, aurinko ja kauppa on tullut vireille. Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.11.2023 (157 §) vireilletulon ja maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti. Lausunnot ja mahdolliset mielipiteet pyydetään toimittamaan 19.1.2024 mennessä.</p> <p>Joroisten kunnan kannalta kaksi 3. vaiheen aihealueista, aurinkoenergia ja vetytalous, ovat hyvin tärkeitä ja ajankohtaisia teemoja.</p> <p>Kuten osallistumis- ja arviointisuunnitelman selostuksessa todetaan, alueidenkäytönsuunnittelussa on varauduttava uusiutuvan energian määrän ja osuuden lisäämiseen. Joroisissa tämä kehitys tapahtuu jo nyt. Tällä hetkellä yhteensä yli 700 ha suo-, metsä- ja peltoalueille on jo rakennettu, luvitettu tai jätetty lupahakemus aurinkoenergian tuotantolaitoksen rakentamiseksi. Kolmen suurimman voimalan osalta odotetaan investointipäätöksiä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Mikäli hankkeet etenevät suotuisasti, otettaneen ainakin osa niistä energiatuotantoon jo ennen kuin maakuntakaavan 3. vaihe hyväksytään loppuvuodesta 2025.</p> <p>Valtakunnallista tai seudullista ohjeistusta tai lainsäädäntöä erityisesti teollisen mittakaavan aurinkoenergian rakentamisesta koskien ei vielä ole. Joroisissa tähän havahduttiin noin vuosi sitten ja kunnassa aloitettiin Maankäytön kehityskuva 2040 – uusiutuva energia -nimisen suunnitelman laatiminen. Kunnanvaltuusto hyväksyi suunnitelman joulukuussa 2023. Joroisten maankäytön kehityskuva vuoteen 2040 saakka on strateginen suunnitelma siitä, millä edellytyksillä Joroisten kunnan alueella suositellaan toteutettavaksi laajamittaista uusiutuvan energian tuotantoa voimalan koko elinkaari huomioiden. Suunnitelma koostuu selostusosasta ja energiakartasta. Suunnitelmaa noudatetaan ohjeena ja suosituksena kaavoitettaessa ja luovitettaessa laajamittaisia uusiutuvan energian tuotantohankkeita Joroisten kunnan alueella. Suunnitelman tavoitteena on lisätä maanomistajien ja kuntalaisten oikeuksien, etujen, tiedonsaannin ja tasa-arvoisuuden toteutumista hankkeissa.</p> <p><i>Joroisten kunta toivoo, että Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen laadinnassa huomioidaan Joroisten kunnan laatimassa Maankäytön kehityskuva 2040 suunnitelmassa esitetyt periaatteet aurinkovoimaloiden sijoittumisen ja rakentamisen edellytyksistä.</i></p>	<p>Maankäytön kehityskuva 2040-suunnitelmassa esitetyt aurinkovoimaloiden sijoittumisen periaatteet otetaan huomioon maakuntakaavatyön edetessä.</p>

27.3.2024

Itä-Suomen tuulienergian tuotannon kehittämisen kannalta ainakin lähitulevaisuus näyttää synkältä. Valtatie 5 näyttää rajaavan itäpuolelleen vyöhykkeen, jolle tuulivoimaa ei Savossa pystytä rakentamaan lainkaan. Kielletty alue ulottuu paikoitellen jopa valtatiehen länsipuolelle saakka, kuten Leppävirran Korpisenkankaalle suunnitellun tuulivoimapuiston osalta havaittiin.

Aurinko- ja tuulivoima sekä vetytalous, ovat kaikki nyt käynnissä olevan energiamurroksen perustaa. Energiamurros on ennen kaikkea mahdollisuus. Itä-Suomen ei tuulivoiman rakentamisen vaikeuksista huolimatta tule jättää tuota mahdollisuutta käyttämättä. Mahdollisuus tarkoittaa sitä, ettei pelkkä uusiutuvan energian tuotanto alueella ole riittävä tavoite, vaan tavoitteena tulee olla uusiutuvaan energiaan perustuva yhteiskunta, joka tuottaa, käyttää ja jalostaa energiasta arvoa ja työtä Itä-Suomeen. Uusiutuva energia tulee nähdä raaka-aineena, jonka jalostusarvo tulee nostaa paikallisesti mahdollisimman korkealle.

Vetytalous on fossiilitalouden seuraaja. Vety on keino varastoida energiaa kaasun muodossa ja vetyä voidaan käyttää energiaraaka-aineena useissa eri kohteissa. Kaikenlaisen energian varastoimisen tarve korostuu tulevaisuudessa. Mitä enemmän aurinko- ja tuulivoiman kaltaiset voimakkaasti vaihtelevat tuotantomuodot tuottavat sähköä, sitä suuremmaksi kasvaa varastoinnin ja joustojen tarve.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan Suomi tavoittelee johtavaa asemaa Euroopan vetytaloudessa. Yritysten, kuntien ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö on keskeisessä asemassa Suomen vetytalouden kehittämisessä. Emme vielä tiedä tarkkaan, kuinka tämä tulee käytännössä toteutumaan. Gasgridin laatiman yhden skenaarion mukaan vety tulee kulkemaan erillisessä infrastruktuurissa paikallisesti ja se säilötään paikallisiin varastoratkaisuihin. Näitä paikallisverkostoja yhdistetään kansalliseksi vetyverkostoksi ja olevaa kaasuinfrastruktuuria pyritään hyödyntämään verkoston laajentamisessa. Suurevetyhankkeet etenevät, kun kansallinen vetyverkosto yhdistyy Keski-Eurooppaan ja Ruotsiin.

Vetytalous on siis hyvin todennäköisesti osa Suomen perusinfrastruktuuria vuoteen 2040 mennessä. Valtateiden, rautateiden ja sähkönsiirtolinjojen rinnalle Pohjois-Savon maakuntakaavaan tulee siis nousemaan uusi merkintä, vedyn siirtolinja. Kuten edellisessä kappaleessa mainittiin, on vedyn siirtolinjoissa kaksi tasoa, paikallinen ja kansallinen. Kun ajatellaan näitä tasoa suhteessa kaavatasoihin, voidaan todeta, että maakuntakaavatasolle tulisi nostaa teollisuuskombinaattien ja/tai kaupunkien väliset maakunnalliset ja ylimaakunnalliset siirtolinjat. Maankäytön suunnittelussa kestävä kehitys toteuttaisi malli, missä vedyn siirtolinjat noudattaisivat

Tuulivoimaenergian teemaan maakuntakaavassa voidaan palata, mikäli suunnitellut tarkempien tai uudempien selvitysten perusteella muuttuvat.

Vetytalouteen liittyen laaditaan kevään aikana Pohjois-Savon vetylaakso selvitys (LUT ja LAB toteuttajina), jossa tutkitaan mm. sähkö- ja kaasuverkkoihin sekä sähkö- ja kaasuväriin tarvittavat infrastruktuuri-investoinnit.

27.3.2024

<p>olevia liikenne- tai siirtoyhteyksiä. Käytännössä Fingridin kantaverkko olisi näistä sellainen, jossa muuta maankäyttöä ja rakentamista on jo rajoitettu. Pohjois-Savossa 400 kV:n sähkölinjat kulkevat Mikkelistä Joroisten kautta Iisalmeen ja Joroisista erkaneen haara Pieksämäen kautta Jyväskylään. Näillä linjauksilla Itä-Suomi ja Pohjois-Savo voisivat liittyä kansalliseen vedynsiirtoverkkoon sekä etelään Lappeenrannan suuntaan, että länteen Tampereen suuntaan.</p> <p><i>”Joroisten kunta toivoo, että Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheessa selvitetään mahdollisuudet vedynsiirtoverkon tilavaraukselle edellä kuvatun mukaisesti.</i></p> <p>Valmistelijat: Jaakko Kuronen, kunnanjohtaja Petri Miettinen, tekninen johtaja,</p> <p>Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.</p>	<p>Vedynsiirtoverkon sijainti ja tilatarpeet tai sen suunnittelun reunaehdot otetaan huomioon maakuntakaavasuunnittelun edetessä, mikäli selvityshankkeet tuottavat tarvittavaa tietoa ja se on maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioon ottaen mahdollista.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Keitele</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe, OAS; vety, aurinko ja kauppa on tullut vireille. Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.11.2023 (157 §) vireilletulon ja maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti.</p> <p>Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Aurinkovoima-asiat</p> <p>Suomi on sitoutunut kansainvälisiin ja kansallisiin päästö- ja ilmastotavoitteisiin, kuten esim. hiilineutraalisuuteen vuoteen 2035 mennessä. Energiasektorin hiilidioksidipäästöjen hillitseminen on tärkeä keino saavuttaa tavoite. Alueidenkäytönsuunnittelussa on varauduttava uusiutuvan energian määrän ja osuuden lisäämiseen. Pohjois-Savossa tulee jatkaa uusiutuvan energiatuotannon lisäämistä. Päästöttömän energian edistäminen liittyy esim. teollisuuden ja liikenteen päästöjen hillitsemiseen. Maakunnan oma hiilineutraalisuustavoite on asetettu vuoteen 2035. Tavoitteena on energiantuotannon osalta tutkia maakunnan vetytaloutta ja</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

27.3.2024

aurinkoenergiapotentiaalia maakuntakaavan 2040, 3. vaiheessa. Aurinkoenergiaa tutkitaan tässä maakuntakaavan vaiheessa tarkemmin: meneillään on maakunnallisen aurinkoenergiapotentiaali - selvityksen ohella useita teollisen aurinkovoiman investointeja ja niiden määrän arvioidaan kasvavan voimakkaasti tulevina vuosikymmeninä.

Keiteleelle ollaan suunnittelemassa noin 100 hehtaarin kokoista aurinkovoimalahanketta. Keiteleen kunta kannattaa energia-asioiden kehittämisen mahdollistamista laajalti myös mm. jatkojalostuksen näkökulmasta Maakuntakaavaan. Maakuntakaavan tulee lähtökohdiltaan mahdollistaa maakunnassamme aurinkovoiman hyödyntämisen vihreän siirtymän edistämiseksi, mutta myös valtion rahoituksen vähentyessä kuntien positiivisen taloudellisen näkymän varmistamiseksi. Teema tulee ulottaa laajemmalti koskemaan myös muita vihreän siirtymän energiamuotoja kuten sähkö- ja biotankkausasemien verkosto tms. sekä bionesteiden tuotanto.

Energiansiirto tulee huomioida Maakuntakaavassa. Fingrid on juuri saanut valmiiksi seuraavan 10 vuoden kantaverkon kehittämissuunnitelman, jossa myös pohjoiseteläsuuntainen Harjulinja on huomioitu, joka kulkee Keiteleen kunnan läpi. Harjulinjan toteuttaminen tulee mahdollisesti olemaan ratkaiseva tekijä vihreän energian murroksen mahdollistamisessa Keiteleellä.

Vety

Vetytalouden nähdään tulevaisuudessa nousevan osaksi kehittyneiden hiilineutraalien yhteiskuntien energijärjestelmiä, teollisuutta ja liikennettä. Vetytalouden avulla uusiutuvaa energiaa voidaan hyödyntää tehokkaammin ja energian pidempiaikainen varastointi tulee mahdolliseksi. Lisäksi vety on tärkeä synteettisten polttoaineiden ja kemikaalien raaka-aine.

Maakuntakaava ja Pohjois-Savon liiton aktiivinen ote vetypotentiaalin selvittämiseksi on olennaisen tärkeää maakunnan kannalta. Pohjois-Savon vihreän energian masterplan -hanke tulee olemaan myös tärkeä oikeanlaisen vision ja askelmerkkien muodostamiseksi maakunnan kehittämisessä. Keiteleen kunta kiittää Pohjois-Savon liittoa tästä aktiivisuudesta ja toivoo vahvaa yhteistyötä kaikkien, myös pienten kuntien kanssa koskien vetypotentiaalin mahdollisuuksien jalkauttamista käytäntöön.

Muut tärkeät esille nostettavat teemat

Tiestö

Pohjois-Savon liitto on aiemmin käydyissä neuvotteluissa maininnut kannanottonsa koskien kantatietä 77, jossa huomioitaisiin kantatien muuttaminen valtatieksi. Tien 77 merkitys itä-länsisuuntaisessa tiestössä on tärkeä valtakunnallisesti ja yhdistää mm.

Merkitään tiedoksi ja esille tuodut asiat huomioidaan kaavaluonnoksen valmistelussa.

Merkitään tiedoksi.

Kantatien 77 tieluokan muuttaminen valtatieksi on ollut pitkään Pohjois-Savon liiton tavoite maakuntakaavassa, maakuntasuunnitelmassa ja edunvalvonnassa. Tavoite

27.3.2024

<p>valtatiet 4 ja 5. Metsätalouden ja maatalouden kuljetukset reitittyvät laajasti tien 77 kautta, joten sen merkitys huoltovarmuuden ja ruokaomavaraisuuden sekä metsäalan yritysten kilpailukyvyn kannalta on erittäin merkittävä. Keiteleen kunta tukee vahvasti Pohjois-Savon liiton kantaa.</p> <p>Elinvoimaisen haja-asutusalueen palvelujen saatavuus ja saavutettavuus on turvattava myös tiestöstä huolehtimisen kautta. Tiestön kunnan merkitystä on edelleen korostettava myös Maakuntakaavoituksessa sekä laajemmin maakunnan edunvalvonnassa.</p> <p>Keiteleen kunta kiittää saamastaan lisäajasta lausunnon toimittamiseksi.</p> <p>Kunnanhallitus päättää hyväksyä edellä esitetyn lausuntoehdotuksen ja lähettää sen Pohjois-Savon liitolle.</p> <p>Päätös: Esitys hyväksyttiin.</p> <p>Emilia Savolainen, Kunnanjohtaja</p>	<p>sisältyy myös Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen ehdotukseen.</p> <p>Mainitut asiat ovat keskeisiä maakuntakaavan ja Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:n tavoitteita. Koko tieverkosta – ml. vähäliikenteiset tiet – huolehtiminen ja saavutettavuuden parantaminen on jatkuvasti esille liiton edunvalvonnassa.</p>
Kiuruvesi	Vastine
<p>Pohjois-Savon maankuntakaava 2024, 3. vaihe, vety, aurinko ja kauppa on tullut vireille 27.11.2023. 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville maankäyttö ja rakennuslain 63 § mukaisesti 5.12.2023 - 19.1.2024 väliseksi ajaksi. Pohjois-Savon liitto on pyytänyt lausuntoa maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausunnot tulee jättää viimeistään 19.1.2024.</p> <p>Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsiteltävänä ovat aurinkovoimaan, vetytalouteen ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä muut mahdolliset kaavatyön aikana esille tulevat kaupalliset kohteet. Tavoitteena on, että 3. vaiheessa käsitellään edellä mainitut teemat, jotka eivät ole esim. selvitystilanteen vuoksi olleet valmiita käsittelyyn vielä 2. vaiheessa</p> <p>Kaava-alueena on koko Pohjois-Savon maakunta. Maakuntakaavan tarkistaminen koskee kaikkia 19 jäsenkuntaa, Kiuruvesi mukaan lukien. Kaikkien kuntien alueelle ei silti välttämättä kohdistu muutoksia. Kaavatyöhön osallistetaan kaikki ne henkilöt ja tahot, joita maakuntakaava koskee. MRL 62§:n mukaisesti osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon ja muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida</p>	

27.3.2024

<p>kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta</p> <p>Alustavan, osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyn tavoiteaikataulun mukaan maakuntakaavaluonnos valmistuisi vuoden 2024 syksyllä ja kaavaehdotus vuoden 2025 keväällä. Tavoitteena on viedä 3. vaiheen maakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2025 aikana.</p> <p>Oheismateriaalina lausuntopyyntö 4.12.2023 sekä maakuntakaavan 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma.</p> <p>Kaupunginjohtajan päätösehdotus:</p> <p>Kiuruveden kaupungilla ei ole huomautettavaa maakuntakaavan 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Kiuruveden kaupunki pitää yleisesti hyvänä, että maakunnan vetytalous ja aurinkoenergiapotentialiaa tarkastellaan kootusti ja myös maakuntakaavatasoisesti.</p> <p>Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin. Kimmo Karoluoto, tekninen johtaja</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Kuopio</p>	<p>Vastine</p>
<p>Strategisen maankäytön lausunto, Pohjois-Savon maakuntakaava 3. vaihe, vety, aurinko ja kauppa</p> <p>Pohjois-Savon liitto on pyytänyt kommentteja Pohjois-Savon maakuntakaava 3. vaihe osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Osalliseksi pitää kaupan osalta laajentaa muutkin alan toimijat kuin S-ketju.</p> <p>Ei aineistoon muuta lausuttavaa.</p> <p>Heli Laurinen, yleiskaavapäällikkö</p>	<p>Nähtävillä olleeseen maakuntakaavan 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on jo lisätty osallisiin kaupan toimijoina Osuuskauppa Peeässä lisäksi Kesko Oyj ja Lidl Suomi sekä kaupan liitto.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Rautalampi</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon liitto pyytää lausuntoa/mielipidettä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, vety, aurinko ja kauppa.</p> <p>Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.11.2023 (157 §) vireilletulon ja maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti. Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälahdessa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi</p>	

27.3.2024

<p>varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville Pohjois-Savon kunnissa ja Pohjois-Savon liitossa osoitteessa www.pohjois-savo.fi/psmk2040 5.12.2023-19.1.2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi antaa palautetta kirjallisesti 19.1.2024 mennessä ensisijaisesti sähköisellä palautelomakkeella, joka löytyy liiton em. internet -sivulta. Palautteen voi toimittaa myös osoitteeseen kirjaamo@pohjois-savo.fi tai Pohjois-Savon liitto, Sepänkatu 1, 70100 KUOPIO.</p> <p>Vaikutusten arviointi:(alleviivattuna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta - Lapsivaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta - Ympäristövaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta - Yritysvaikutusten arviointi: myönteinen/ kielteinen/ ei vaikutusta <p>Ehdotus</p> <p>Esittelijä: Anu Sepponen, kunnanjohtaja</p> <p>Kunnanhallitus päättää, että sillä ei ole huomautettavaa osallisuus- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p>Päätös</p> <p>Päätösehdotus hyväksyttiin</p> <p>Ari Lindgren, tekninen johtaja</p>	
Rautavaara	Vastine
Rautavaaran kunnalla ei huomauttamista luonnokseen.	Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
Siilinjärvi	Vastine
Elinvoima- ja yhteiset palvelut, kaavoitus	
Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien	

27.3.2024

<p>teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Siilinjärven kunnan hallintosäntö 1.1.2024 alkaen 23 § - Kaavoituspäällikön toimivalta ”5. Antaa lausunnot kaavoista, suunnitelmista ja selvityksistä, joiden vaikutuksia ei kunnan kannalta voida pitää merkittävänä.”</p> <p>Kaavoituspäällikön lausunto</p> <p>Kaupan osalta tulisi tarkastella Siilinjärven Pyykankaan Koti-Siilin alueen sekä Oikeakätisen tilaa vaativan kaupan osoittamisen tarvetta maakuntakaavassa. Kirkonkylän yleiskaavan laatimisen aikana ELY-keskuksella oli erilainen tulkinta kuin maakuntakaavojalla maakuntakaavan mitoituksesta ja kuntakaavalla ratkaistavan kaupan määrästä. Koti-Siili on jo rakentanut alueelle 6500 kem² kaupan tiloja. Mahdollistaako maakuntakaava edelleen alueella kauppaa vain 7000 m² saakka kuntakaavoituksella? Oikeakätisen alueella on voimassa asemakaava, joka mahdollistaisi tilaa vaativaa kauppaa 12000 kem². Rajaako maakuntakaava kaupan kokoa ko. rakennuspaikoilla?</p> <p>Kaavoituspäälliköllä ei ole muuta huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p>Timo Nenonen, kaavoituspäällikkö</p>	<p>Valmisteluvaiheessa seudullisesti merkittävän kaupan mahdollisia muutostarpeita selvitetään seututasolla (eli alustavasti joukko-liikennevyöhykkeellä Siilinjärven kirkonkylän pohjoispuolelta Pyykankaalta Kuopion taajama-alueen eteläosaan Hiltulanlahteen ulottuvalla alueella). Palautteessa mainittuja Koti-Siilin ja Oikeakätisen kaupan tilanteita ja mahdollisia muutostarpeita tarkastellaan selvityksessä ja pohditaan kaavatyön edetessä.</p> <p>Koti-Siilin osalta voimassa oleva maakuntakaava (PSMK 2040, 1. vaihe) mahdollistaa tilaa vaativaa erikoiskauppaa 7000 kem² saakka (= seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja, keskustatoimintojen alueen ulkopuolella, ilman KM/kme -merkintää).</p> <p>Oikeakätisen osalta tilanne on seudullisesti merkittävän suuryksikön kokorajan puolesta sama eli tilaa vaativalla erikoiskaupalla enintään 7000 kem². Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön kokoraja on 4000 kem² ja muun erikoiskaupan osalta samoin 4000 kem².</p>
<p>Sonkajärvi</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe, vety, aurinko ja kauppa on tullut vireille. Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.11.2023 (157 §) vireilletulon ja maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisen maankäyttö- ja rakennuslain 63 § mukaisesti.</p>	

27.3.2024

Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.

Pohjois-Savon liitto pyytää kunnan lausuntoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 19.1.2024 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiselle on annettu 24.1.2024 saakka. Oheismateriaalina on Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3 vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja: Kunnanhallitus toteaa, että Sonkajärven kunnalla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Asian käsittely: Kunnanjohtaja teki kokouksessa **muutetun päätösesityksen:**

Sonkajärven kunta esittää, että kaavoituksessa otetaan huomioon Huttusenlehdon hybridihankkeen aurinkoenergia-alue (PihkaRytisuo) teollisten aurinkovoimapotentiaalisten alueitten tarkastelussa. Sonkajärven kunta esittää myös, että Huttusenlehto nostetaan maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoima-alueeksi. Huttusenlehto on Itä-Sonkajärvellä ja lähialueella ainut alue, johon tuulivoimaa puolustuvoimain kannan mukaan voi rakentaa.

Laura Heiskanen kannatti kunnanjohtajan alkuperäistä päätösesitystä. Asko Julkunen kannatti Laura Heiskasen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty kunnanjohtajan muutetusta päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritetussa äänestyksessä kunnanjohtajan muutettua päätösesitystä kannattivat Merja Tuovinen, Riitta Tommila, Eino Luukkonen, Pirjo Rönkkö ja Ilpo Kärkkäinen. Laura Heiskasen esitystä kannattivat Laura Heiskanen ja Asko Julkunen. Puheenjohtaja totesi, että äänin 5-2 kunnanjohtajan muutettu päätösesitys tuli päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus: Kunnanhallitus hyväksyi äänin 5-2 kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen, jonka mukaan Sonkajärven kunta lausunnossaan esittää, että kaavoituksessa otetaan huomioon

Palautteessa mainittu aurinkovoimahanke voidaan ottaa huomioon maakuntakaavaluonnosta valmisteltaessa. Tässä vaiheessa ei ole lopullista käsitystä siitä, miten

27.3.2024

<p>Huttusenlehdon hybridihankkeen aurinkoenergia-alue (Pihka-Rytisuo) teollisten aurinkovoimapotentialisten alueitten tarkastelussa. Sonkajärven kunta esittää myös, että Huttusenlehto nostetaan maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoima alueeksi. Huttusenlehto on Itä-Sonkajärvellä ja lähialueella ainut alue, johon tuulivoimaa puolustuvoimain kannan mukaan voi rakentaa.</p>	<p>aurinkovoima tullaan maakuntakaavassa osoittamaan vai pitäydytäänkö sen osalta yleismääräyksissä. Huttusenlehdon tuulivoima-alueen mahdollinen tarkastelu maakuntakaavassa edellyttää, että hankkeessa tuotettu/tuotettava selvitystieto on käytettävissä. Huttusenlehto on tunnistettu maakunnallisessa tuulivoimapotentialiselvityksessä potentiaalisena alueena, mutta sitä ei ole osoitettu 2. vaiheen maakuntakaavaehdotuksessa.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Varkaus</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon liitto on pyytänyt lausuntoa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (vety, aurinko, kauppa). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtävillä 5.12.2023-19.1.2024 ja samalla on kuulutettu em. maakuntakaavan vireilletulosta.</p> <p>Kaavassa käsitellään seuraavia teemakokonaisuuksia: 1. Aluerakenne ja elinkeinojen kehittäminen: vähittäiskaupan seudullisesti merkittäviin suuryksiköihin liittyvät muutostarpeet, 2. energia: aurinkovoiman sijoittuminen ja vetytalouden maakuntakaavalliset tarpeet sekä 3. muut teemat.</p> <p>Läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.</p> <p>Seudullisesti merkittäviin suuryksiköihin liittyvä muutostarve on tullut kaupan toimijalta, Osuuskauppa PeeÄssältä ja muutostarve kohdentuu voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettuun työpaikka-alueeseen (TP) Kuopion Pitkälähdessä. Ilman maakuntakaavan seudullisesti merkittävän kaupan suuryksikön kohdemerkintää (KM) yli 4000 k-m2 vähittäiskaupan kaavoittaminen ja toteuttaminen ei ole mahdollista alueelle. Samalla tarkistetaan kaupan teemaan liittyvät tarpeet ja muut mahdolliset esille tulevat kaupalliset kohteet. Tavoitteena on vahvistaa Pohjois-Savon kaupan kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta, edistää väestön hyvinvointia sekä turvata hyvä elinympäristö ja kestävä aluerakenne. Energiantuotannon osalta Maakuntakaava 2040, 3.vaiheen tarkistaminen kohdentuu aurinkovoimaan ja vetytalouteen seuraavasti:</p> <p>Aurinkovoima</p> <p>Tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentialin alueet Pohjois-Savossa. Potentialisia aurinkoenergian tuotantoalueita tutkitaan mm. riittävien sähkönsiirtoyhteyksien, yhtenäisen avoimen pinta-alan, soiden jäljellä olevan turvekerroksen, kuivatusmahdollisuuksien, aurinkoisuuden ja</p>	

27.3.2024

alueiden topografian kannalta. Kaavatyön aikana ratkaistaan aurinkoenergian sijainnin ohjaamiseen liittyvät kysymykset.

Vetytalous

Tavoitteena on tutkia vetytaloutta Pohjois-Savon alueen energiahuollon ja teollisuuden erityispiirteitä edistämään. Vetytaloudessa tutkitaan mm. keskeisimpien teollisuustoimijoiden kartoitus (mm. vedyn nykyiset käyttäjät ja tuottajat), sekä merkittävimmät hiilidioksidin päästölähteet.

Esituksen liitteenä on lausuntopyyntö liitteineen.

Vähittäiskaupan seudullisesti merkittävät suuryksikö:

Seudullisesti merkittäviin suuryksiköihin liittyvä muutostarve on tullut kaupan toimijalta, Osuuskauppa PeeÄssältä ja muutostarve kohdentuu voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettuun työpaikka-alueeseen (TP) Kuopion Pitkälähdessä. Maakuntakaavan muutoksen yhteydessä tulisi tarkastella myös muiden kuntien kaupalliset tarpeet vähittäiskauppojen seudullisten suuryksiköiden osalta, etenkin lisalmen, Siilinjärven ja Varkauden osalta. Kuopion kaupallisen alueen laajeneminen voimallisesti etelän suuntaan vaikuttaa heikentävästi Varkauden kaupallisten kohteiden kehittymiseen ja vetovoimaisuuteen.

Energia: aurinkovoiman sijoittuminen ja vetytalouden maakuntakaavalliset tarpeet

Maakuntakaavan muutoksen tulee mahdollistaa Riikinnevan alueella energiantuotannon monimuotoiset tuotantotavat, jotka hyödyttävät koko maakuntaa sekä huomioida myös liikenteellisten yhteyksien parantaminen alueelle.

Prosessista

Aikaisempien maakuntakaavojen prosesseissa lausunnon antoon eri vaiheissa on varattu yleensä 30 pv. Erityisesti kunnissa lausunnon antaa yleensä lautakunta ja/tai kunnanhallitus, jolloin

Seudullisesti merkittävästä kaupasta tehdään selvitys seututasolla (alustavasti Siilinjärvi-Kuopio -alueella), ja Kuopion Pitkälähdän kaupallisen alueen mahdollisen kehittämisen vaikutus maakunnan eri alueille selvitetään.

Tarkoituksena ei ole avata koko maakunnan seudullisesti merkittävän kaupan ohjaamisen teemaa, sillä suhteellisen tuoreessa kaupan maakuntakaavassa, vahvistettu 2016, aihe on käsitelty kattavasti. Maankäyttö- ja rakentamislain muutosten vuoksi teema on päivitetty Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaiheessa v. 2019.

Maakuntakaavan 2. vaiheen kaavaehdotus mahdollistaa monipuolisesti vihreänsiirtymän hankkeita Riikinnevan alueella (ej - jätteenkäsittely- ja kiertotalousalue), sekä tie liikenteen yhteistarve on osoitettu Riikinnevan kiertotalousalueen ja valtatie viisi välille. Korpisenkankaalle ei maakuntakaavassa osoiteta tuulivoimapotentiaalia puolustusvoimien aluevalvontatehtävän turvaamisen perusteella. Paikallisen kokoluokan (alle 7 voimalaa) tuulivoimahankkeita on mahdollista suunnitella suoraan osayleiskaavalla ilman maakuntakaavamerkintää.

Pitempiä lausuntoaikoja olemme kokeilleet mm. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040,

27.3.2024

<p>lausunnon hallinnolliseen käsittelyyn menee muutama viikko. Kuu-kauden lausuntoaika ei ole aina riittävä kun myös lausunnon valmisteluun on varattava aikaa. Olemme joutuneet useasti pyytämään lisääaikaa kokousaikataulujen perusteella. Esitämme, että tämä huomioitaisiin jo lähtökohtaisesti aikataulua mietittäessä ja kunnilta pyydettyihin lausuntoihin annetaan aikaa 2 kuukautta.</p> <p>Päätös</p> <p>Kaupunginhallitus päätti antaa esityksen mukaisen lausunnon Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Laura Backman, kaavoittaja</p>	<p>2. vaiheen luonnosvaiheessa (2 kuukautta) ja ehdotusvaiheessakin (6 viikkoa). Ks. yleisvastine 1.2 korjaukset osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Vieremä</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon liitto pyytää Vieremän kunnan lausuntoa maakuntakaavan 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua osoitteessa www.pohjois-savo.fi/psmk2040. Lausunto pyydetään toimittamaan 19.1.2024 mennessä.</p> <p>Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laaditaan 3 vaiheessa, joista 1. vaihe on hyväksytty maakuntavaltuustossa vuonna 2018 ja saanut lainvoiman vuoden 2019 alussa. Ehdotusvaiheessa oleva 2. vaihe tulee nähtäville vuoden 2024 alussa.</p> <p>Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään mm. vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja kauppaa koskevat teemat, jotka eivät ole olleet valmiita käsittelyyn 2. vaiheessa. Tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentiaalin alueet Pohjois-Savossa sekä vetytaloutta Pohjois-Savon alueen energiahuollon ja teollisuuden erityispiirteitä edistämään.</p> <p>Kunnanjohtajan päätösehdotus</p> <p>Vieremän kunta ehdottaa, että uusiutuvan energian osalta tehtäisiin maakuntatasoinen kokonaissuunnitelma, jossa energiatuotantoon sähkölogistiikan, maasto-olosuhteiden ja sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta eri energiatuotantotavoille soveltuvat alueet kartoitettaisiin.</p> <p>Suunnitelma mahdollistaisi sähkön siirron keskittämisen ja paremman rakennushankkeiden koordinoinnin. Kokonaissuunnitelman laatiminen mahdollistaisi myös paremman ihmisten osallisuuden ja poistaisi hankkeisiin liittyvää epätietoisuutta ja vastakkainasettelua.</p> <p>Suunnitelma mahdollistaisi uusiutuvan energian toteutusmahdollisuudet osoittavan tilannekuvan laatimisen Pohjois-Savoon. Siitä</p>	<p>Energiapotentiaaliin liittyviä maankäytöllisiä selvityksiä on Pohjois-Savon liitossa jo laadittu geoenergia-, aurinko- ja tuulivoimasta. Tällä hetkellä laadittavana on vetytalousselvitys (selvityksen laatijana LUT ja LAB) ja kokonaisuudessaan Pohjois-Savon vihreänenergian yhteen kokoava masterplan (laatijana Navitas et al.). Nämä kaikki selvitykset hyödynnetään maakuntakaavan ratkaisujen ja vaikutusten arvioinnin taustamateriaalina. Kaavatyön edetessä laaditaan tarvittavat täydentävät selvitykset, ja</p>

27.3.2024

<p>olisi hyötyä niin energia-alan yrityksille ja kunnille kuin yksittäisille kuntalaisillekin.</p> <p>Vieremän kunnanhallitus toteaa, että muilta osin sillä ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p>Päätös: Kunnanhallitus päätti esityksen mukaisesti</p>	<p>palautteessa mainitut näkökohdat otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
3. NAAPURIMAAKUNNAT JA KUNNAT	
Kainuun liitto	Vastine
<p>Pohjois-Savon liitto on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyn alustavan aikataulun mukaan Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaihe olisi hyväksymisvaiheessa vuoden 2025 lopussa.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma</p> <p>Pohjois-Savon maakunta kaava 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kattava ja selkeä kokonaisuus, josta käy hyvin ilmi kaavaprosessin vaiheet sekä sisällölliset tavoitteet. Teemoiltaan Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaihe on erittäin ajankohtainen.</p> <p>Kainuussa on voimassa 5 maakunta kaavaa: Kainuun kokonaisuus- ja maakuntakaava 2020, Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030. Lisäksi maakuntavaltuusto on kokouksessaan 12.12.2023 päättänyt hyväksyä Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ja siihen liittyvän kaavaselostuksen liitteineen sekä kumota voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnät ja - määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetaan niihin muutoksia. Tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 käsitellyt teemoja ovat seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, muutostarpeet voimajohtojen maakuntakaavamerkintöihin, pohjavesialueet sekä valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 ei ole vielä voimassa.</p>	

27.3.2024

<p>Kainuun maakuntakaavoituksessa ei ole toistaiseksi käsitelty uusiutuvan energian muodoista aurinkovoimaa tai vetyä, joten Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen kaavaprosessin aikana tuottama tieto on arvokasta mm. maakuntien raja-alueiden maankäytön yhteensovittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Sanna Schroderus. suunnittelujohtaja</p> <p>Teppo Törmä, maankäyttöasiantuntija</p>	<p>Ylimaakunnalliseen suunnitteluun ja suunnitelmien yhteensovittamiseen sekä yhteisvaikutusten selvittämiseen liittyvät kysymykset otetaan huomioon kaavatyön edetessä.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Kajaanin kaupunki</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 lähtökohdat ja tavoitteet</p> <p>Pohjois-Savon kokonaismaakuntakaavan 2040 laatiminen on ollut vireillä vuodesta 2017 saakka. Kaavan laatiminen on toteutettu tähän mennessä kahdessa vaiheessa. Kyseessä oleva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) koskee Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 kolmatta vaihetta. Pohjois-Savon maakuntakaavojen tarkistamisen tavoitteena on saada aikaan yksi kokonaisuus ja samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja yleispiirteistä maa-kuntakaavaa. Tarkistamisen lopputuloksena muodostuu kaavayhdistelmänä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040.</p> <p>Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 kolmannessa vaiheessa on käsitelty muun muassa aurinkovoimaa, vetyä ja kauppaa koskevia teemoja, jotka eivät ole esimerkiksi selvitystilanteen vuoksi olleet valmiita käsittelyyn vielä 2. vaiheessa. 3. vaiheessa käsitellään myös eri sidosryhmien kehittämistarpeista johtuvia muutoksia. Kaava- alueena on koko Pohjois-Savon maakunta ja maakuntakaavan tarkistaminen koskee kaikkia Pohjois-Savon liiton jäsenkuntia. Kaikkien kuntien alueille ei välttämättä kohdistu muutoksia. Maakuntakaavan 2040 tarkistamisen tavoite on laadittu Pohjois-Savon liitossa tunnistettujen tarpeiden sekä sidosryhmien kanssa käydyn vuoropuhelun perusteella.</p> <p>Nyt kyseessä olevassa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 kolmannessa vaiheessa tarkistetaan 1. ja 2. vaiheen jälkeen esille nousseet teemat. Käsiteltävänä ovat aurinkovoimaan, vetytaloutteen ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä muut mahdolliset kaavatyön aikana esille tulevat kaupalliset kohteet. Tavoitteena on energiantuotannon osalta tutkia maakunnan vetytaloutta ja aurinkoenergiapotentiaalia tarkemmin. Meneillään on maakunnallisen aurinkoenergiaselvityksen ohella useita teollisen aurinkovoiman investointeja ja niiden määrän arvioidaan kasvavan voimakkaasti tulevana vuosina. Potentiaalisia aurinkoenergian tuotantoalueita tutkitaan mm. riittävien sähkönsiirtoyhteyksien, yhtenäisen avoimen pinta-alan, soiden jäljellä olevan turvekerroksen,</p>	

27.3.2024

kuivatusmahdollisuuksien, aurinkoisuuden ja alueiden topografian kannalta. Tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentiaalin alueet Pohjois-Savossa. Lisäksi tutkitaan seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön mahdollinen sijoittuminen Kuopion Pitkälahauteen sekä muut mahdolliset esille tulevat kaupalliset kohteet sekä tarkistetaan kaupan teemaan liittyvät tarpeet. Lisäksi osaan ensimmäisen tai toisen vaiheen teemoihin on mahdollista palata uudelleen, jos uutta selvitystietoa on saatavilla tai toimintaympäristössä tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät teemojen lisäselvityksiä ja uudelleenarviointia.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen tarvittavat arviointi ja selvitykset

Pohjois-Savon maakuntakaavan vaikutusten arvioinnin tavoitteena on tutkia, aiheuttaako maakuntakaavassa esitetty alueidenkäytön periaate maankäytön muutosta tai ylläpitääkö se tilannetta, jolla voi olla myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia ympäristöön. Arvioinnilla selvitetään lisäksi ne keinot, joilla voidaan ehkäistä tai vähentää haitallisia vaikutuksia.

Maakuntakaava 2040 3. vaiheeseen liittyviä selvitystarpeita on tunnistettu maakuntakaavan seurannassa ja tavoitteiden asettamisvaiheessa. Aurinkoenergiapotentiaalia selvitetään mm. paikkatietoaineistoon perustuen saaden kattavat perustiedot ja merkittävimpien vaikutusten kuvaukset. Yksi merkittävimmistä ratkaistavista kysymyksistä liittyy teollisen kokoluokan aurinkoenergiatuotannon alueiden sijoittumiseen metsiin ja viljelyalueille. Turvesoiden säilyminen energiatuotantoalueena aurinkovoimaloiden sijaintipaikkana on yksi potentiaalinen jälkikäyttömuoto. Aurinkoenergiaselvitys tuottaa taustatietoa maakuntakaavoitukselle ja/tai teollisen kokoluokan aurinkoenergiapuistojen sijainnin ohjaamisen tueksi. Vetyenergiatuotannon selvitys tuottaa tietoa vedyn mahdollisuuksista Pohjois-Savon hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamisessa, P2X-tuotteiden tuotantopotentiaalista alueella sekä kuinka paljon päästötöntä sähköenergiaa nämä tarvitsevat toteutuakseen. Power-to-X (PtX, P2X) -termillä kuvataan teknologioita ja prosesseja, joissa uusiutuvaa sähköä muunnetaan toisiksi hyödykkeiksi, kuten polttoaineiksi, kemikaaleiksi tai vaikka lämmöksi. Vetyenergiaselvityksessä tullaan kuvaamaan vedyn rooli alueen teollisuuden ja yhdyskuntien hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamisessa, arvioidaan bioperäiseen hiilidioksidiin perustuvien P2X -tuotteiden tuotantopotentiaali alueella sekä näiden vaatima päästöttömän sähköenergian tarve. Lisäksi selvityksessä arvioidaan sähkö- ja kaasuverkkoihin sekä sähkö- ja kaasubarastoihin tarvittavat infrastruktuuri-investoinnit.

Aluerakenteen selvityksissä tavoitteena on hahmottaa Kuopion seutua koskevan vähittäiskaupan suuryksikön liikenteellisiä

27.3.2024

<p>vaikutuksia sekä vaikutuksia kaupallisten palvelujen kokonaisuuteen. Lisäksi muita mahdollisia tarkistettavia teemoja varten laaditaan erillisiä selvityksiä</p> <p>Lausuntonaan Kajaanin kaupunki esittää seuraavaa:</p> <p>Vaihemaakuntakaavan teema on ajankohtainen ja tärkeä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kaavan tavoitteet, lähtökohdat ja arviointi- ja vuorovaikutusmenetelmät sekä alustava aikataulu on esitetty selkeästi. Kajaanin kaupungilla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Ehdotus</p> <p>Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja</p> <p>Päätös</p> <p>Hyväksyi</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Etelä-Savon maakuntaliitto</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet.</p> <p>Tavoitteena on tutkia seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön mahdollinen sijoittuminen Kuopion Pitkälähteen sekä vahvistaa Pohjois-Savon kaupan kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta, edistää väestön hyvinvointia sekä turvata hyvä elinympäristö ja kestävä aluerakenne.</p> <p>Energiantuotannon osalta tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentiaalialueet Pohjois-Savossa sekä on tutkia vetytaloutta Pohjois-Savon alueen energiahuollon ja teollisuuden erityispiirteitä edistämään. Potentiaalisia aurinkoenergian tuotantoalueita tutkitaan mm. riittävien sähkönsiirtoyhteyksien, yhtenäisen avoimen pinta-alan, soiden jäljellä olevan turvekerroksen, kuivatusmahdollisuuksien, aurinkoisuuden ja alueiden topografian kannalta. Kaavatyön aikana ratkaistaan aurinkoenergian sijainnin ohjaamiseen liittyvät kysymykset. Vetytaloudessa tutkitaan mm. keskeisimpien teollisuustoimijoiden kartoitus (mm. vedyn nykyiset käyttäjät ja tuottajat), sekä merkittävimmät hiilidioksidin päästölähteet.</p> <p>Maakuntakaavan vaikutusten arviointia tehdään koko kaavan laatimisen ajan. Arvioinnin lähtökohdana ovat kaavaa varten tehdyt selvitykset sekä sidosryhmäneuvottelut. Vaikutusten arvioinnin sisältö ja menetelmät tarkentuvat kaavaprosessin edetessä. Vaikutusten</p>	

27.3.2024

<p>arviointi kytketään kiinteästi kaavan osallistumisprosessiin. Lisäksi läpileikkaava teema on ilmastonmuutos.</p> <p>Etelä-Savon maakuntaliiton lausunto</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on hyvä ja kattava kokonaisuus, mistä kaavoituksen tavoitteet ja eteneminen tulevat hyvin ilmi. Maakuntakaavan vaikutusten arvioinnin lähtökohtina ovat kaavaa varten laadittavat selvitykset sekä sidosryhmäneuvottelut. Etelä-Savon maakuntaliitolla ole huomautettavaa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Etelä-Savon maakuntaliitto</p> <p>Pentti Mäkinen, maakuntajohtaja</p> <p>Päivi Rahikainen, aluesuunnitteluasiantuntija</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Keski-Suomen liitto</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta ja teollisen mittakaavan aurinkovoimaa sekä seudullisesti merkittävään vähittäiskauppaan liittyvät merkinnät. Lisäksi käsitellään muut mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat. Läpileikkaavana teeman vaikutusten arvioinnissa on ilmastonmuutokseen hillitseminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen</p> <p>Keski-Suomen liitto toteaa lausuntonaan, että vaihemaakuntakaavassa käsiteltävät kysymykset liittyvät ajankohtaisiin ja tärkeisiin teemoihin, joista käydään keskustelua myös muissa maakunnissa. Keski-Suomen liitto huomauttaa, että erityisesti energiakysymysten yhteydessä korostuu ilmastovaikutusten arvioinnin rinnalla myös luonnon monimuotoisuuden kohdistuvien vaikutusten arviointi.</p> <p>Keski-Suomen liitto seuraa mielenkiinnolla Pohjois-Savon maakuntakaavatyön etenemistä ja toivoo hyvän yhteistyön jatkuvan.</p> <p>Valtteri Paakki, maakuntasuunnittelija</p>	<p>Ilmastovaikutukset ja luonnon monimuotoisuuden liittyvä arviointi otetaan huomioon maakuntakaavaluonnosta valmisteltaessa. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Pohjois-Pohjanmaan liitto</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta</p> <p>Viite: Pohjois-Savon liiton lausuntopyyntö 4.12.2023, lausuntoaika 5.12.2023-19.1.2024</p> <p>Taustaa</p> <p>Pohjois-Savon kokonaismaakuntakaavan 2040 laatiminen on ollut vireillä vuodesta 2017 saakka. Kaavan laatiminen on toteutettu tähän mennessä kahdessa vaiheessa. Tämä osallistumis- ja</p>	

27.3.2024

arviointisuunnitelma (OAS) koskee Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 kolmatta vaihetta. Pohjois-Savon maakuntakaavojen tarkistamisen tavoitteena on saada aikaan yksi kokonaisuus ja samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja yleispiirteistä maakuntakaavaa. Tarkistamisen lopputuloksena muodostuu kaavayhdistelmänä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040. Maakuntakaava laaditaan kolmessa vaiheessa, joista 1. vaihe on hyväksytty vuonna 2018 maakuntavaltuustossa ja saanut lainvoiman vuoden 2019 alussa. Ehdotusvaiheessa oleva 2.vaihe tulee nähtäville vuoden 2024 alussa. Tässä kolmannessa vaiheessa käsitellään ja tarkistetaan 1. ja 2. vaiheen jälkeen esille nousseet teemat. Kaava-alueena on koko Pohjois-Savon maakunta. Maakuntakaavan tarkistaminen koskee kaikkia Pohjois-Savon liiton 19 jäsenkuntaa, joita ovat Iisalmi, Joroinen, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto ja Vieremä. Kaikkien kuntien alueelle ei silti välttämättä kohdistu muutoksia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitellään kaavatyön lähtökohdat ja alustavat teemakohtaiset tavoitteet. Tässä vaihemaakuntakaavassa käsiteltävänä ovat vetytalouteen, teollisen kokoluokan aurinkovoimaan ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävän kaupan kehittämistarpeet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään mahdolliset muut kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutokset voimassa oleviin maakuntakaavoihin. Osaan ensimmäisen tai toisen vaiheen teemoista voidaan palata uudelleen, jos uutta selvitystietoa on saatavilla tai toimintaympäristössä tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät teemojen lisäselvityksiä ja uudelleenarviointia. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkävänä teemana vaikutusten arvioinnissa. Muutoin vaikutukset arvioidaan teemakohtaisesti sekä suhteessa voimassa olevaan maakuntakaavaan.

Maakuntakaavatyötä ohjaavana asiantuntijaryhmänä toimii maakuntahallituksen Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 työtä varten perustama aluerakennetyöryhmä, johon on nimetty kolme maakuntahallituksen edustajaa. Kaavatyön tavoiteaikataulun mukaan maakuntakaavaluonnos valmistuisi vuoden 2024 syksyllä ja kaavaehdotus vuoden 2025 keväällä. Tavoitteena on viedä 3. vaiheen maakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2025 aikana.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 kolmannelle vaiheelle on asetettu aiemmissa vaiheissa sovittujen yleisten tavoitteiden (strategiisuuden lisääminen, yleispiirteistäminen ja seudullisen tason nosto) lisäksi teemakohtaisia tavoitteita, jotka maakuntakaavoja

27.3.2024

tarkistettaessa tulee ratkaista ja joihin tavoitevuoteen mennessä tulee pyrkiä.

Tarkistamisen tavoitteet on laadittu Pohjois-Savon liitossa tunnistettujen tarpeiden sekä sidosryhmien kanssa käydyn vuoropuhelun perusteella. Sidosryhmien kanssa on pidetty neuvotteluja ja työpajoja aurinkoenergiaan sekä sitä ohjaaviin mahdollisiin maakunta-kaavallisiin tavoitteisiin liittyen. Vähittäiskauppaan liittyvistä tarpeista on keskusteltu hanketoimijan, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Kuopion kaupungin kanssa.

Aurinkoenergiaa tutkitaan tässä maakuntakaavan vaiheessa tarkemmin: meneillään on maakunnallisen aurinkoenergiapotentiaali-selvityksen (FCG Oy) ohella useita teollisen aurinkovoiman investointeja ja niiden määrän arvioidaan kasvavan voimakkaasti tulevina vuosikymmeninä. Tuulivoimaa ja geoenergiaa on käsitelty Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. ja 2. vaiheissa. Maakuntakaavoituksessa on tarkoitus edistää aurinkovoiman tuotantoa sekä tutkia vetytalouden mahdollisuudet. Aurinkoenergiapotentiaalia selvitetään mm. paikkatietoaineistoon perustuen. Selvityksessä pyritään tuottamaan aurinkovoimatuotannolle potentiaalisista alueista kattavat perustiedot sekä merkittävimpien vaikutusten kuvaukset. Selvitystyöhön on saatu Ympäristöministeriön avustus. Yksi merkittävimmistä ratkaistavista kysymyksistä liittyy teollisen kokoluokan aurinkoenergiatuotannon alueiden sijoittumiseen metsiin ja viljely-alueille.

Vetytalouden nähdään tulevaisuudessa nousevan osaksi kehittyneiden hiilineutraalien yhteiskuntien energiajärjestelmiä, teollisuutta ja liikennettä. Vetytalouden avulla uusiutuvaa energiaa voidaan hyödyntää tehokkaammin ja energian pidempiaikainen varastointi tulee mahdolliseksi. Lisäksi vety on tärkeä synteettisten polttoaineiden ja kemikaalien raaka-aine. Vetytalouden selvittämiseen Pohjois-Savossa on myönnetty hankerahoitus Lappeenrannan-Lahden teknilliselle yliopistolle LUT. Selvitys tuottaa tietoa mahdollisuuksista Pohjois-Savon hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamisessa, P2X-tuotteiden tuotantopotentiaalista alueella sekä kuinka paljon päästötöntä sähköenergiaa nämä tarvitsevat toteutuakseen. Power-to-X (PtX, P2X) -termillä kuvataan teknologioita ja prosesseja, joissa uusiutuvaa sähköä muunnetaan toisiksi hyödykkeiksi, kuten polttoaineiksi, kemikaaleiksi tai vaikka lämmöksi. Loppuraportissa kuvataan vedyn rooli alueen teollisuuden ja yhdyskuntien hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamisessa, arvioidaan bioperäiseen hiilidioksidiin perustuvien P2X -tuotteiden tuotantopotentiaali alueella sekä näiden vaatima päästöttömän sähköenergian tarve. Lisäksi hankkeessa arvioidaan sähkö- ja kaasuverkkoihin sekä sähkö- ja kaasuväriin tarvittavat infrastruktuuri-investoinnit. Hankkeessa tuotetun raportin avulla voidaan pitkällä aikavälillä kohdistaa toimenpiteitä vihreän teknologian käyttöönoton

27.3.2024

edistämiseen, joka edistää ilmastonmuutoksen hillintää. Suunnitteilla on myös maakunnan vihreänenergian potentiaalia kokoava masterplan tarkastelu.

Pohjois-Savossa on voimassa yhdeksän maakuntakaavaa: vuonna 2008 ympäristöministeriössä vahvistettu Kuopion seudun maakuntakaava, Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava, vuonna 2011 vahvistettu Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, vuonna 2014 vahvistettu Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava, vuonna 2016 vahvistettu Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030 ja maakuntahallituksen hyväksymä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 1. vaihe. Joroisten osalta on voimassa Etelä-Savon maakuntakaavan kokonaisuus (2010), tuulivoimaa käsittelevä 1. vaihemaakuntakaava (2016) sekä 2. vaihemaakuntakaava (2016). Vanhat kaavamerkinnot maakuntakaavoista kumoutuvat, kun 2. ja 3. vaihemaakuntakaava saavat lainvoiman, ja Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:n vaiheet 1-3 muodostavat yhden kokonaisuuden maakunnan maankäytön suunnittelussa.

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on lausunut Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 toisen vaiheen kaavaluonnoksesta 14.3.2023 ja osallistunut 13.5.2022 kaavan valmistelua edistävään yhteisneuvotteluun tuulivoimasta ja viherverkostoista Pohjois-Savon, Keski-Suomen ja Kainuun kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoitustilanne

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa käsiteltiin 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaava-prosessin loppuvuodesta 2021. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kuulemisaineisto (kaavaluonnos) oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022, palautekooste ja yleisvastine käsiteltiin maakuntahallituksessa 13.2.2023 ja luonnosvaiheen vastineet 5.6.2023. Ehdotusvaiheen maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukainen (MRA 13 §) viranomaiskuuleminen järjestetään 10.1.-23.2.2024. Viranomaiskuulemisen jälkeen edetään julkiseen kuulemiseen syksyllä 2024. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuodesta 2024.

27.3.2024

Pohjois-Pohjanmaan vireillä olevan vaihemaakuntakaavan taustaselvitykset

Pohjois-Pohjanmaan vireillä olevan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan taustaselvityksistä [EMMI-hanke](#) (Energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla) käsittelee samoja teemoja kuin Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 kolmas vaihe. Ensimmäinen työpaketti (Uusiutuvan energiantuotannon ja siihen kytkeytyvän vihreän vetytalouden mahdollisuudet ja maankäytön reunaehdot Pohjois-Pohjanmaalla -selvitysraportti) esiteltiin maakuntahallitukselle 11.4.2023. EMMI-hankkeen jälkimmäisen työpaketin (Maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa) loppuseminaari pidetään 28.2.2024. Tarkastelun kohteena ilmastovaikutusten arvioinnissa ovat tuulivoimahankkeet ja sähkönsiirto Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan merkinnoista. Tarkastelun keskiössä ovat muutokset metsiin ja hiilinieluihin. Ilmastovaikutukset arvioidaan koko elinkaaren ajalta huomioiden myönteiset ja kielteiset ilmastovaikutukset.

EMMI-hankkeen TP1-selvitykseen sisältyvät toimintaympäristön nykytila, potentiaali ja kehittämisen mahdollisuudet alueella. Ajanmukaiset EU:n ja Suomen kansalliset tavoitteet vihreän vetytalouden edistämiseksi tuodaan maakunnan tasolle. Selvityksessä kootaan uusinta tietoa ja kuullaan toimijoiden (kunnat, yritykset, tki) näkemyksiä. Vetytalouden arvoketjuun tässä yhteydessä kuuluvat uusiutuvan energian tuotanto, sähköntuotanto, vedyntuotanto, vedyn varastointi ja siirto, sekä vedyn ja prosessin sivutuotteiden mahdolliset jatkojalostuskohteet. Vihreän vedyn teknillistaloudellisten seikkojen lisäksi hankkeessa selvitettiin tuotantoon liittyviä reunaehtoja (maankäyttö, turvallisuusnäkökohdat) Pohjois-Pohjanmaalla. Lisäksi selvityksessä käydään läpi aurinkoenergian sijoittamisen reunaehtoja maankäytön suunnittelussa.

Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa [TUULI-hankkeen](#) pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla), jota toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. TUULI-hankkeen sijainninhjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset ovat vaihemaakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen alarajana on pidetty yhtenäistä seitsemän neliökilometrin (7 km²) aluetta, jolle mahtuu 7 tai enemmän tuulivoimaloita.

27.3.2024

Vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa toteutetaan yleispiirteinen Natura-alueita koskeva selvitys (6/2023-4/2024), jossa tarkastellaan Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Tulokset saadaan käyttöön Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen julkiseen kuulemiseen syksyllä 2024.

Vetytalous Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa

Maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä maakuntakaavavarausta, jotta vetytaloutta voidaan tarkastella kuntakaavoituksessa. Kaasuputkiston mahdollinen sijainti huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa kehittämisperiaatemerkinä *Kaasuputken yhteystarve*.

Puhdas sähkö ja puhtaasta sähköstä valmistettu vety jatkojalosteineen ovat keskeisiä ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi kaikilla yhteiskunnan sektoreilla. Suomella on erinomaiset edellytykset olla edelläkävijä, ja saavuttaa johtava asema Euroopan vetytaloudessa. Kaasuputken yhteystarvemerkinä kuvataan Pohjois-Pohjanmaan potentiaalia energiamurroksen osana. Kaasuputken toteuttaminen edellyttää tarkempia selvityksiä ja mahdollista YVA-menettelyä yksityiskohtaisemman suunnittelun edetessä.

Puhtaan vetytalouden edistäminen on ensiarvoisen tärkeää Pohjois-Pohjanmaan tulevaisuuden kannalta, ja avain siihen, että laajoja merituulivoimahankkeita voidaan toteuttaa tulevaisuudessa. Kantaverkon siirtokapasiteetti on rajallinen, ja sen kehittäminen edellyttää laajoja maa-alueita, energiansiirtoratkaisuja tarvitaan myös vedyn (tai muun kaasun, kuten metaanin) muodossa. Sähkönsiirron ympäristövaikutukset ja sähkölinjojen lunastuskäytännöt ovat nostattaneet sosiaalisen hyväksyttävyyden merkityksen myös kansalliseen keskusteluun. Yksi vetyputki kuljettaa saman energiamäärän kuin 15 kantaverkon 400 kV:n voimajohtoa, joten sähkönsiirron ja vetyputken ympäristövaikutukset ovat huomattavan erilaiset. Maanalaisen kaasuputkiston asennuslinjalla on havaittavissa metsäalueilla ja taajamissa 5-10 metriä leveä puuton vyöhyke, jonka keskellä sijaitsee kaasuputki.

Aurinkoenergia Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa

Pohjois-Pohjanmaan liitto laati syyskuussa 2023 aurinkovoimatuotannon reunaehdoja käsittelevän [yleislausunnon](#), joka löytyy energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkisilta verkkosivuilta.

27.3.2024

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan vi-
ranomaisehdotusvaiheen kuulemisaineistoon on täydennetty au-
rinkovoimaloiden rakentamisen yleistä suunnittelumääräystä:

*Seudullisesti merkittäviä teollisen mittaluokan aurinkovoimaloita ja
aurinkovoimapaistoja suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä
huomiota sähkönsiirtoon. Lähekkäin sijoittuvien voimala-alueiden
liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä yhteiseen
johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energian-
tuotannon hankealueiden kanssa. Alueet tulee ensisijaisesti sijoit-
taa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntä-
pisteiden läheisyyteen.*

*Laajamittaista aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa voimalat
tulee lähtökohtaisesti sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnalli-
sesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriym-
päristöjen, luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston aluei-
den, harjajensuojeluohjelman alueiden, pohjavesialueiden, maa-
kuntakaavan luo -alueiden ja seudullisesti merkittävien virkistysalu-
eiden ulkopuolelle. Aurinkovoimarakentamisen yksityiskohtaisem-
massa suunnittelussa on varmistettava ekologisten yhteyksien säi-
lyminen eheinä ja toimivina. Tapauskohtaisesti voidaan harkita au-
rinkovoimaloiden sijoittamista myös näille alueille, mikäli se ei mer-
kittävästi lisää aurinkovoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia
yhteisvaikutuksia asutukseen, maisemaan, linnustoon tai muuhun
ympäristöön.*

*Laajamittaista aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa on otet-
tava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen
kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä muihin elinkeinoin ja
asutukseen, ja huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot
säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäis-
tään.*

Pohjois-Savon liitto on ottanut energiamurroksen edellyttämän
harppauksen maakunnan maankäytön suunnittelussa tässä Poh-
jois-Savon maakuntakaava 2040 kolmannessa vaihekaavassa. Poh-
jois-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa kaavan osallistumis-
ja arviointisuunnitelmasta. Liittojen välinen yhteistyö vireillä ole-
vien vaihe- ja maakuntakaavojen ja uusiutuvan energian hankkeiden
parissa on ollut hyvää, ja työneuvotteluita järjestetään myös tule-
vaisuudessa.

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat
osallistuneet kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi, erityisasiantun-
tija Ritva Isomäki, aluesuunnitteluasiantuntija Sari Pulkka ja ympä-
ristöpäällikkö Erika Kylmänen.

Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja

Lausunto merkitään tiedoksi. Maakuntien
välistä suunnittelu-yhteistyötä jatketaan. Ei
aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointi-
suunnitelmaan.

27.3.2024

4. VIRANOMAISET JA ALUEHALLINTO	
Ympäristöministeriö	Vastine
<p>Kiitämme lausuntopyynnöstänne.</p> <p>Ympäristöministeriö ei anna lausuntoa maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Ministeriö lausuu maakuntakaavaehdotuksesta sen viranomaiskuulemisen yhteydessä. OAS- ja valmisteluvaiheessa ympäristöministeriö osallistuu mielellään maakuntakaavan valmistelua koskeviin työneuvotteluihin. Ministeriö osallistuu myös maakuntakaavaa koskeviin viranomaisneuvotteluihin. Maakuntakaavaa koskevissa asioissa pyydämme olemaan yhteydessä kaavalle nimettyyn yhdyshenkilöön.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
Sisäministeriö	Vastine
<p>Lausuntopyyntöönne viitaten sisäministeriö ilmoittaa, ettei sillä ole asiassa lausuttavaa oman toimialansa osalta.</p> <p>Milja Jumppainen, asiantuntija</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
Valtioneuvoston kanslia	Vastine
<p>Ilmoitamme, että valtioneuvoston kanslialla ei ole lausuttavaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
Etelä-Savon ELY-keskus	Vastine
<p>Pohjois-Savon liitto on pyytänyt lausuntoa otsikon kaavahankkeesta. Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta ja teollisen mittaluokan aurinkovoimaa ja Kuopion Pitkälahdessa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Etelä-Savon ELY-keskuksen näkökulmasta on tärkeää, että Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheessa tarkastellaan mahdollistettavan aurinkovoimatuotannon ja vetytalouden yksiköiden vaikutuksia sähköverkon kapasiteetin riittävyteen ja mahdollisiin kehittämistarpeisiin. Vaikutuksia on tarpeen tarkastella ylimaakunnallisesti, sillä uusiutuvaan energiaan liittyviä investointeja on suunnitteilla laajasti molemmissa maakunnassa. Etelä- ja Pohjois-Savon maakunnilla on tällä kohtaa yhteinen intressi itäisen Suomen sähkönsiirtoverkon kehittämiseksi, jotta uusiutuvaa energiantuotantoa ja energiaintensiivistä vetyteollisuutta voisi sijoittaa maakuntien alueelle merkittävästi. Tämän vuoksi maakuntien liittojen on järkevää tehdä yhteistyötä ja arvioida tarpeita yhdessä.</p>	<p>Ylimaakunnalliseen yhteisvaikutusten selvittämiseen liittyvät kysymykset sekä muut esitetyt seikat huomioidaan kaavatyön edetessä.</p>

27.3.2024

<p>Aurinkovoimatuotannon osalta kiinnostus suuntautuu tällä hetkellä ennen kaikkea entisille turvetuotantoalueille. Tältä osin on maakuntakaavan laadinnassa syytä kiinnittää erityistä huomiota vesistövaikutusten selvittämiseen, etteivät entisille turvetuotantoalueille suunniteltava uusi maankäyttö heikennä valuma-alueiden pintavesien ekologista ja kemiallista tilaa. Tarkastelu tulisi ulottaa koko valuma-alueelle maakuntarajoista riippumatta. Tässä yhteydessä on tarpeen arvioida myös aurinkovoimapotentiaalin sijoittumista happamille sulfaattimaille. Rakentamistoimet happamilla sulfaattimaa-alueilla voivat aiheuttaa maaperän happamoitumista ja happaman metallipitoisen valunnan muodostumista sekä rakenteiden korroosiota, mikäli asiaa ei tunnisteta ja oteta huomioon. Hapan valunta aiheuttaa haitallisia vesistö- ja eliöstövaikutuksia sekä maaperän happamoitumista.</p> <p>Potentiaalisilla aurinkovoimatuotannon alueilla voi sijainnista riippuen olla maisemallisia vaikutuksia Etelä-Savon kulttuuriympäristöihin. Nämä tulee huomioida potentiaalia kartoitettaessa ja vaikutuksia arvioitaessa.</p> <p>Etelä-Savon ELY-keskus esittää lisäksi, että Pohjois-Savon maakuntakaavassa osoitettaisiin saimaannorpan tärkeimmät pesimäalueet, joilla riski häiritä norpan pesimärauhaa on erityisen suuri. Saimaannorpan tärkeimmät pesimäalueet on rajattu Metsähallituksessa 2000-luvun makuu- ja poikaspesätietojen pohjalta. Saimaannorpan tiukka suojelu on huomioitava lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkojen osalta maakuntakaavamerkinnöistä huolimatta, mutta maakuntakaavamerkinnällä osaltaan varmistettaisiin norpansuojelun huomiointia alueiden maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa. Pohjois-Savon osalta saimaannorpan esiintymisalue on laajentunut Haukivedellä ja Joutenvedellä.</p> <p>Asian on esitellyt maankäyttöasiantuntija Janne Nulpponen ja ratkaissut yksikönpäällikkö Eero Korhonen.</p>	<p>Ylimaakunnalliseen yhteisvaikutusten selvittämiseen liittyvät kysymykset, sekä muut esitetyt seikat huomioidaan kaavatyön edetessä.</p> <p>Maisemallisten vaikutusten arviointi otetaan huomioon kaavatyön edetessä.</p> <p>Pohjois-Savon osalta Haukiveden ja Joutenveden alueet ovat saimaannorpan esiintymisen reuna-alueita. Kyse on ensisijaisesti yksittäisistä saarista tai luodoista, joiden käsitteleminen maakuntakaavan mittakaavassa ei ole tarkoituksenmukaista. Saimaannorpan laajenevia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tulee tarkastella kuntien yleiskaavoilla tai niiden muutoksilla.</p>
<p>Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo/Kuopion kulttuurihistoriallinen museo</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon liitto pyytää lausuntoa otsikon mukaisesta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on kommentoinut suunnitelman luonnosta 15.11.2023 sähköpostitse annetuilla huomioilla, jotka liittyivät arkeologiseen kulttuuriperintöön (VARK-hanke ja muinaismuistolain uudistus). Esitetyt asiat on todettu otettavan huomioon teemassa muut esille nousevat asiat. Alueellisella vastuumuseolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>	<p>Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaavatyön edetessä. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>

27.3.2024

Helka Väisänen, museonjohtaja Tytti Räikkönen, intendentti	
Riihisaari - Savonlinnan museo/ Etelä-Savon alueellinen vastuumuseo	Vastine
<p>Pohjois-Savon maakuntaliitto on pyytänyt Savonlinnan museon lausuntoa Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS). Museo lausuu suunnitelmasta Etelä-Savon kulttuuriympäristöjen kannalta. Pohjois-Savon maakunta rajoittuu Etelä-Savon alueella Juvaan, Pieksämäkeen, Rantasalmeen ja Savonlinnaan.</p> <p>Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyviä merkintöjä sekä mahdollisia muita esille tulevia seudullisesti merkittäviä kaupallisia kohteita. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaava prosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aiemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>OAS:ssa on asiallisesti todettu maankäyttö- ja rakennus laista tulevat sisältövaatimukset, joihin tulee kiinnittää huomiota, mm. maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen, sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Kaavassa käsiteltävistä teemoista lähinnä teollisen kokoluokan aurinkoenergian tuotantoalueilla voi olla maisemallista vaikutusta Etelä-Savon kulttuuriympäristöihin, jotka tulee ottaa huomioon tuotantoalueita pohdittaessa ja vaikutuksia arvioitaessa. Etelä-Savon kulttuuriperintötietokannan julkisessa versiossa esku.fi -sivustolla on esitelty joitain kulttuurihistoriallisesti merkittäviä alueita ja kohteita. Osa alueista ja kohteista sijoittuu lähelle maakuntien rajaa, kuten Heinäveden reitin vesistömaisema ja Haapakosken ruukki, jotka ovat valtakunnallisesti merkittäviä maisema- ja rakennetun kulttuuriympäristön alueita.</p> <p>rakennustutkija Katri Nousiainen vs. museonjohtaja, arkeologi Martti Koponen</p>	<p>Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaavatyön edetessä. Ylimaakunnalliset vaikutukset selvitetään.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
Ilmatieteen laitos	Vastine
<p>Ilmatieteen laitoksen lausunto Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma</p> <p>Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta ja teollisen mittaluokan aurinkovoimaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin</p>	

27.3.2024

<p>liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet.</p> <p>Pohjois-Savon liitto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p>Ilmatieteen laitos on perehtynyt suunnitelmaan ja toteaa lausuntoon seuraavaa:</p> <p>Ilmatieteen laitos on antanut lausuntonsa 2. vaiheen kaava-asiakirjoista (174/03.00.02/2023), koskien lähinnä virheellistä informaatiota sään ääri-ilmiöistä ja niiden muutoksiin varautumisesta sekä tuulivoimaloiden vaikutuksesta säätutkamittauksiin. Tähän 3. vaiheeseen Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa.</p> <p>Ilmatieteen laitoksen puolesta Sami Romakkaniemi, Yksikön päällikkö Annakaisa von Lerber, Säätutka-asiantuntija</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan</p>
<p>Itä-Suomen poliisilaitos</p>	<p>Vastine</p>
<p>Pohjois-Savon liitto pyytää lausuntoa/mielipidettä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe, vety, aurinko ja kauppa on tullut vireille. Maakuntakaavan 3. vaiheessa käsitellään vetytaloutta, teollisen kokoluokan aurinkoenergiaa ja Kuopion Pitkälähdessä seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan palveluihin liittyvät merkinnät sekä mahdolliset muut esille tulevat seudullisesti merkittävät kaupalliset kohteet. Lisäksi varaudutaan käsittelemään myös mahdolliset kaavaprosessin aikana esille nousevat teemat sekä käsiteltävien teemojen aiheuttamat muutostarpeet muihin, aikaisemmissa maakuntakaavan vaiheissa käsiteltyihin teemoihin. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen käsitellään läpileikkaavana teemana vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Itä-Suomen poliisilaitoksella ei ole lausuttavaa tai lisättävää osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Petri Pahkin ylikomisario</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Suomen metsäkeskus</p>	<p>Vastine</p>
<p>Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Pohjois-Savon maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Suomen metsäkeskus tarkastelee maakuntakaavaa ja siihen liittyviä suunnitelmia metsälain valvonnan ja kestävään metsätalouden perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Palautteessa mainittuja seikkoja otetaan huomioon kaavatyön edetessä mahdollisuuksien mukaan.</p>

27.3.2024

Metsäkeskus on itsenäisenä julkisoikeudellisena laitoksena **met-sien kestävää hoitoa ja käyttöä sekä niiden monimuotoisuuden säilyttämistä ja metsiin perustuvien elinkeinojen edistämistä** koskevia tehtäviä hoitava koko maan kattava kehittämis- ja toi-meenpano-organisaatio. Metsäkeskuksen tehtävänä on metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen, metsiä koskevan lainsää-dännön toimeenpano ja metsätietoihin liittyvien tehtävien hoita-minen. Metsäkeskus on maa- ja metsätalousministeriön strategi- sessä ja tulohajauksessa sekä sen valvonnan alainen.

Maakuntakaavaa valmistellessa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) ei sovelleta maakuntakaavassa suojeluun vara-tuilla alueilla. Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös mui-den metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten lakiin metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä (71/2023) (Metka) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätu-holaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Met-sänomistajat voivat hakea metka-tukea taimikon ja nuoren met-sän hoitoon, terveyslannoitukseen, metsätien tekemiseen, suo-metsän hoitoon, ympäristötukeen, luonnonhoitohankkeisiin ja ku-lotukseen. Lisätietoa metka-tuista Metsä-keskuksen verkkosi-vuilta: <https://www.metsakeskus.fi/fi/metsatalouden-tuet/metka-tuet/tietoa-metka-tuista>.

Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoi-toa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestä-västä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vai-kutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa sääde-tään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja met-säluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta. Käytännön työssä kestävä metsätalous huomioi luontoarvot.

Kaavaehdotuksissa tulee näkyä metsien merkitys osana ilmasto-työtä ja metsäbiotalouden edellytysten turvaaminen. **Hiilensidon-nan edistämiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi metsien ottamista muuhun maankäyttöön (yhteiskuntarakenne, liikenne, pellonraivaus) tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää.** Kestävän ja kannattavan metsätalouden harjoittaminen on yksi merkittä-vimmistä tavoista edistää hiilensidontaa Pohjois-Savossa ja toi-saalta myös edistää pohjoissavolaista elinkeinoelämää. Kaavamer-kinnöillä ja -määräyksillä ei pidä tarpeettomasti rajoittaa kokonais-kestävän metsätalouden toimintaedellytyksiä.

Osana maakuntakaavoitusta tutkitaan Pohjois-Savon aurinkovoi-mapotentiaalia. Ensisijaisiksi aurinkovoimatuotannolle potentiaali-siksi alueiksi on tunnistettu käytöstä poistuvat turvetuotantoalu- eet. Vaihtoehtoisena tapana hyödyntää kaava-alueella sijaitsevat turvetuotantoalueet tulee huomioida alueiden metsittäminen.

27.3.2024

<p>Suonpohjasta metsäksi -oppaan (Luonnonvarakeskus 2019) mukaan metsitys on yleisin suonpohjien jälkikäyttövaihtoehto ja myös useimmille kohteille sopiva. Suonpohjalla puuntuotos voi olla varsin korkea. Metsitys pienentää alueen kiintoaine- ja vesistökuormitusta. Kasvava puusto sitoo hiiltä ja siten kompensoi jäännösturpeen hiilidioksidipäästöjä. Metsityksellä voitaisiin myös hyvittää muualla aiheutettuja hiilipäästöjä (hiilikompensaatio).</p> <p>Metsäkeskus toivoo, että osana aurinkovoimapotentiaalin tutkimusta toteutetaan myös vertailu vaihtoehtoisten jälkikäyttötapojen vaikutuksista hiilensidontaan ja energiatalouteen.</p> <p>Suomen metsäkeskus toivoo aktiivisen yhteistyön jatkuvan maankäytön suunnittelijoiden kanssa koko kaavaprosessin ajan – metsätoimijoiden keskustelutilaisuudet ja erilaiset kaavoitukseen liittyvät neuvottelut ovat olleet varmasti kaikille osapuolille hyödyllisiä. Suomen metsäkeskus muistuttaa, että organisaatiolla on tietojärjestelmässään metsänomistajien yhteystiedot ja kattava metsä- ja luontotieto. Suomen metsäkeskuksen metsävaratieto on avointa aineistoa ja hyödynnettävissä kaavavalmistelussa. Kaavoittaja voi tehdä Metsäkeskukselle tietopyynnön kaavoitusprosessinsa tueksi, josta on hyötyä esimerkiksi metsänomistajien tavoittamisessa, luontokartoituksissa ja kaavan metsätaloudellisten vaikutusten arvioinnissa. Lisätietoa Metsäkeskuksen verkkosivuilta: https://www.metsakeskus.fi/fi/asiointi/tietojen-kasittely-ja-luovutus.</p> <p>Erityisiä huomioita osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)</p> <p>Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitelty kattavasti osalliset, joilla on eri kaavaprosessin vaiheissa mahdollisuus vaikuttaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisältöön, kaavan tavoitteisiin, kaavan sisältöön ja vaikutusten arvioinnin riittävyteen. On hyvä, että tietoa maakuntakaavasta jaetaan sekä webinaarimuotoisesti että paikan päällä toteutettavina keskustelutilaisuuksina. Aineistojen saatavuus ja helppokäyttöisyys esimerkiksi verkkosivuilla tulee varmistaa koko prosessin ajan. Tämä lisää toteutuksen hyväksyttävyyttä ja läpinäkyvyyttä.</p> <p>Metsälain 25 §:ssä säädetään, että kaavoitettavien ja kaavoitettujen alueiden osalta Suomen metsäkeskuksen tulee olla riittävässä yhteistyössä kuntien kanssa metsälain ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden yhteensovittamiseksi. Kun kaavoitettava alue sisältää metsää, tulee Suomen metsäkeskus osallistua kaavaprosessiin ja kutsua mukaan maakuntakaavojen viranomaisneuvotteluihin. Lisäksi toivomme saavamme maakuntien liitoilta ja kunnilta lausuntopyynnöt maakuntakaavoista.</p> <p>Vaikutusten arviointi kaavoituksessa</p> <p>Kaavaa laadittaessa on myös pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta. Tällä tarkoitetaan ensisijaisesti kaavan</p>	<p>Yhteistyötä jatketaan. Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
---	--

27.3.2024

<p>kokonaistaloudellisia vaikutuksia. Samoin on pidettävä silmällä sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kaavasta kohtuutonta haittaa. Kaavaa laadittaessa on myös otettava huomioon Suomen perustuslain 6 §:stä ilmenevä yhdenvertaisuusvaatimus. Se edellyttää muun muassa, että alueiden omistajia ei aseteta kaavassa toisistaan poikkeavaan asemaan, ellei siihen kaavan sisältöä koskevat säännökset huomioon ottaen ole maankäytöllisiä perusteita.</p> <p>MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Vaikutuksia metsätalouden harjoittamiseen voi olla esimerkiksi kaavojen virkistys-, ulkoilu- ja suojelualuevarauksilla. Metsäsektori tulee ottaa laajasti huomioon jo vaikutustenarviointivaiheessa.</p> <p>Suomen metsäkeskus esittää, että kaavan vaikutukset metsätalouteen selvitetään metsänomistajien, elinkeinotalouden, luonnonvarojen ja energiantuotannon näkökulmasta. Suomen metsäkeskus esittää myös, että kaikki mahdollisesti metsätalouteen vaikuttaviin kaavamerkintöihin ja suunnitteluohjeisiin ja -määräyksiin lisätään aikanaan tarkennus vaikutuksista metsien käyttöön.</p> <p><i>Heli Jääskeläinen, elinkeinopäällikkö, Pohjois-Savo</i></p>	<p>Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaavatyön edetessä ja vaikutusten arvioinnissa mahdollisuuksien mukaan.</p>
Suomen Erillisverkot Oy	Vastine
Viitaten lausuntopyyntöönne 04.12.2023 koskien Pohjois-Savon maakuntakaava 3.vaihe, vety, aurinko ja kauppa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
Traficom, liikenne- ja viestintävirasto	Vastine
Kiitos lausuntopyynnöstä. Tiedoksi, että Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ei lausu vielä OAS-vaiheessa, mutta tarvittaessa lausomme kaavan luonnosvaiheessa.	Merkitään tiedoksi. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
5. MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT, YRITYKSET, YHDISTYKSET YMS.	
Osuuskauppa PeeÄssä	Vastine
Sweco Finland Oy lausuu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, Osuuskauppa PeeÄssän puolesta, seuraavaa: Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 3. vaiheessa käsitellään muun muassa seudullisesti merkittävä vähittäiskauppa.	

27.3.2024

<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) mukaan tavoitteena on tutkia seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön mahdollinen sijoittuminen Kuopion Pitkälahaan sekä muut mahdolliset esille tulevat kaupalliset kohteet.</p> <p>Osuuskauppa PeeÄssä pitää hyvänä, että Pitkälahaan kohde on erikseen mainittu OAS:ssa. Lisäksi on hyvä, että OAS:ssa huomioidaan myös muut mahdolliset esille tulevat kaupalliset kohteet.</p> <p>Sweco Finland Oy on laatinut kaupallisten vaikutusten arvioinnin maakuntakaavan KM-kaavamerkinnän tueksi Pitkälahaan. Arviointiraportti on 15.12.2023 toimitettu Pohjois-Savon liittoon. Arvioinnin laadinnan aikana on käyty keskustelua Pohjois-Savon liiton sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Kuopion kaupungin edustajien kanssa.</p> <p>Osuuskauppa PeeÄssä esittää Pohjois-Savon liitolle, että Pitkälahaan kohteeseen osoitetaan vähittäiskaupan suuryksikköä osoittava KM-maakuntakaavamerkintä. Kohteen osoittaminen maakuntakaavaan vahvistaa Pohjois-Savon kaupan kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta, edistää väestön hyvinvointia sekä turvaa hyvää elinympäristöä ja kestäväää aluerakennetta.</p> <p>Timo Korkalainen, suunnittelupäällikkö, Sweco Finland Oy</p>	<p>Kaupan suuryksikkömerkinnän mahdollinen osoittaminen Pitkälahaan on ollut yksi tämän maakuntakaavatyön tutkittavista ratkaisuksista, joten palaute otetaan huomioon kaavatyön edetessä. Pohjois-Savon liitto täydentää kaupan teeman selvitystä omalla aikaisempaa selvityspohjaa päivittäväällä tarkastelulla.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry</p>	<p>Vastine</p>
<p>Yleistä</p> <p>Maakuntakaava prosessin osallistumis- ja vaikuttamiskanavat ovat hyvällä tasolla ja tällaisenaan riittävät. On hyvä, että sidosryhmien kuuleminen, vuorovaikutus tilaisuudet ja palautteiden anto on mahdollistettu monien eri kanavien kautta.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa tulisi ehdotettujen tavoitteiden osalta olla lyhyt selvitys siitä, mikä tai mitkä lainsäädännön osa-alueet rajoittavat tavoiteltua muutosta.</p> <p>Vaikutusten arvioinnin esittely tulisi näkyä kaavan aikataulutuksessa.</p>	<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa käsitellessä ei oteta vielä kantaa lainsäädännöllisesti tavoitteiden osalta, koska tavoitteet ja tehtävät selvitykset, sekä vaikutusten arviointi tarkentuvat kaavatyön edetessä. Seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa koskevat voimassa olevan Maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2025 voimaan tulevan Alueidenkäyttölain) pykälät 71 a- c.</p> <p>Vaikutuksia arvioidaan kaikissa kaavan laatimisvaiheissa. Vaikutusten arviointiin tarvittava aika on jo huomioitu esitetyssä</p>

27.3.2024

<p>Energiatuotanto</p> <p>Kaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että energiantuotannon kaikilla investoinneilla on vahva työllisyys ja aluetalous vaikutus. Uusiutuvien energiantuotantojen yhteyteen tulisi tehdä varauksia mahdollisista säätövoima alueista. Energian säilöminen ja puskurivoimalähteiden sijoittaminen tulee huomioida kaavassa ennakoitusti. Maakuntakaavoituksen kautta tulisi varautua energiansiirron kasvuun ja mahdollistaa se.</p> <p>Kauppa</p> <p>Kaupan suuryksiköiden kaavaan sijoittamisen osalta edellytetään saavutettavuutta. Saavutettavuuden toteutumiseen palveluiden osalta tulisi lisäksi kiinnittää huomiota myös työpaikkojen saavutettavuuteen ja työntekijöiden työssä kulkemisen edellytyksiin.</p> <p>Esimerkiksi päivähoitopaikan sijainnilla voi olla merkittävä vaikutus lapsiperheen arkeen ja siihen, kuinka paljon aikaa perheellä on käytettävissä yhdessäoloon</p> <p>Lopuksi</p> <p>Mikäli lausuntojen jatkotyöskentelyyn tarvitaan lisää alueellista näkemystä erityisesti työntekijöiden näkökulmasta, organisaatiomme on mielellään siinä mukana.</p>	<p>aikataulussa ja sitä esitellään kaava-aineiston nähtävillä ollessa.</p> <p>Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaavatyön edetessä, mikäli maakuntakaavan tarkoitus ja mittakaava huomioiden on mahdollista.</p> <p>Seudullisesti merkittävän kaupan saavutettavuutta selvitetään seututasolla. Tässä voidaan ottaa huomioon myös saavutettavuus työntekijän näkökulmasta, mikäli se maakuntakaavan tehtävä ja tarkoitus huomioon ottaen on mahdollista. Lainsäädäntö ohjaa seudullisen kaupan saavutettavuutta kestävä liikunnan ja keskusta-alueiden (ensisijainen sijaintipaikka seudullisesti merkittävälle kaupalle) näkökulmasta.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri</p>	<p>Vastine</p>
<p>Lausunto Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p>Energiantuotanto:</p> <p>Aurinkoenergia, vetytalous, Aurinkoenergian tuotantopotentiaalin ja vetytaluksen mahdollisuuksien selvittäminen tukee lähtökohtaisesti fossiilista polttoaineista irtautumista ja ilmastonmuutoksen hidastamista. Aurinkovoimaloiden sijoittamisen vaikutusta tulee kuitenkin tarkastella huolellisesti. Maakuntakaavan 3. vaiheessa tulee tutkia teollisen kokoluokan aurinkoenergiatuotannon sijoittamista turvetuotantoalueiden lisäksi rakennettuun ympäristöön, vanhoille kaivosalueille, radan- tai tienvarsille, voimalinjojen alle tai viljelyalueille. On myös tarkasteltava aurinkoenergiatuotannon hajauttamisen mahdollisuutta suuren kokoluokan voimaloiden lisäksi tai asemesta. Yhtenäisten metsäalueiden tulee olla vasta viimeinen vaihtoehto aurinkovoimalan sijoituspaikkana.</p>	<p>Pohjois-Savon aurinkovoimapotentialin selvityksessä (FCG 2023) on kuvattu nykytilaa, luvituskäytäntöjä sekä aurinkovoimaa maakuntakaavoituksessa eli yleispiirteisessä suunnittelussa. Selvityksessä on keskitytty aurinkovoimapotentialiin taajamien ulkopuolella. Taajamissa aurinkovoimaratkaisut yhdistyvät tyypillisesti rakennettuun ympäristöön ja yksityiskohtaiselle tasolle, jota maakuntakaavalla ei ole tarkoituksenmukaista ohjata.</p> <p>Aurinkovoimapotentialia on melko tasaisesti ympäri maakuntaa. Selvityksessä on tuotu esiin esimerkinomaisesti sopivia</p>

27.3.2024

<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa aurinkoenergiaselvityksen laatijaksi on kirjattu FCG Oy ja ajankohdaksi 3/2023–12/2023. Onko selvityksessä tarkasteltu aurinkoenergian säilyttämistä ja varastointia, sekä aurinkovoimaloiden sijoittamista rakennettuun ympäristöön? Onko selvitetty aurinkoenergiantuotannon hajauttamisen mahdollisuuksia?</p> <p>Pohjois-Savon vihreän energian masterplan. Tätä suunnitelmaa tulee avata selvemmin. Mitä vihreän energian muotoja suunnitelmaan sisällytetään ja mitä masterplan tarkoittaa? Onko tarkoitus tutkia tuuli- ja aurinkovoiman kokonaisuutta maakuntatasolla?</p> <p>Jos näin on, masterplanissa tulee tutkia vihreän energian pitkän aikavälin kehitystä myös teknisen kehityksen kannalta.</p>	<p>potentiaalisia alueita. Aurinkovoimaa ei ole mahdollista sijoittaa voimalinjojen alle, koska aurinkopaneelit hankaloittaisivat linjojen ylläpitoa ja voisivat vioittua putoavan lumen tai jään vuoksi.</p> <p>Aurinkoenergianjärjestelmän tuottaman energian varastoinnin tarve on selvityksessä tunnistettu.</p> <p>Pohjois-Savon vihreä energian masterplanissa on tarkoituksena kehittää maakunnan energiapolitiikkaa ja luoda pitkän aikavälin suunnitelma uusiutuvan energian investoinneille. Tämä strateginen suunnitelma kattaa useita näkökulmia, kuten aurinko- ja tuuli-voiman, vetytalouden sekä energian kiertoon liittyvät tekijät. Masterplanin avulla pyritään edistämään kestävää energiahuoltoa ja luomaan mahdollisuuksia investoida uusiutuvaan energiaan Pohjois-Savossa (selvityksestä vastaa Navitas Oy).</p>
<p>Ilmatar Solar Development Oy</p>	<p>Vastine</p>
<p>Ilmatar Solar Development Oy:n lausunto Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Ilmatar Solar Development Oy on perehtynyt Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja haluaa jättää siitä lausuntonsa.</p> <p>Ilmatar Solar Development Oy suunnittelee Pohjois-Savon maahan Joroisille Pekkolan aurinkoenergian tuotantoaluetta. Aurinkoenergian suunnittelualue sijoittuu kiinteistöille 171-411-2- 28 (osa), 171-411-2-69 (osa), 171-411-2-78 (osa), 171-419-1-48 (osa) ja 171-419-1-56. Suunnittelualue on esitetty kartalla lausunnon liitteessä 1. Ilmatar on tehnyt maanvuokrasopimukset suunnittelualueesta. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 84,5 ha. Aurinkovoimapuiston nimellisteho on alustavalla toteutussuunnitelmalla noin 72 MWp, mutta nimellisteho tarkentuu teknisen suunnittelun edetessä.</p> <p>Pekkolan suunnittelualue on metsä- ja maatalousmaata. Metsää on noin 53 hehtaaria (63 %) ja peltoa on noin 31,5 hehtaaria (n. 37 %). Pinnanmuodoiltaan alue on varsin tasaista maata ja korkeuserot ovat vähäisiä. Korkeustaso alueella on noin 100-120 m mpy. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee jonkin verran loma- ja</p>	<p>Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaavatyön edetessä. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä maakuntakaavava- rausta, jotta aurinkovoimaa voidaan tarkas- tella kuntakaavoituksessa. Se, millä tavalla maakuntakaavassa tullaan osoittamaan au- rinkovoimapotentiaalia tai ohjaamaan sen sijoittumista, ei ole lopullisesti päätetty.</p>

27.3.2024

asuinrakennuksia ja selvitysaluetta lähin asutuskeskus sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä. Riittävä etäisyys asuinrakennuksiin tulee huomioida lopullista aurinkopaneelien sijoittelua suunniteltaessa.

Eteläinen osa suunnittelualueesta rajautuu rautatiehen. Suihkolanjoki virtaa alueen länsipuolella. Seututie 455 (Vättiläntie) kulkee hankealueen osien välistä. Hankealueella on myös yksityistieverkoston. Huutokosken varavoimalaitos sijaitsee hankealueen kaakkoispuolella lähimmillään alle 4 kilometrin päässä. Eteläisemmän alueen länsipuolelta ja pohjoisen osan läpi kulkee matalajännitesähkölinja. Hankealueen kaakkoispuolella sijaitsevaan Huutokosken varavoimalaitokseen yhdistyy useita Fingrid Oyj:n 400 ja 110 kV suurjännitelinjoja sekä Stora Enso Oyj:n 110 kV suurjännitelinjoja. Hankealueen eteläpuolella kulkee Fingrid Oyj:n 400 kV suurjännitelinjoja. Huutokosken sähköasemalla on reilusti vapaata kapasiteettia. Pekkolan aurinkoenergianhanke on tarkoitus liittää verkkoon johdonvarsiliitynnällä.

Suunnittelualue ei ole pohjavesi- tai tulvariskialuetta. Lähin pohjavesialue Tervaruukinsuon vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (1E) sijaitsee noin 240 metrin etäisyydellä suunnittelualueen koillispuolella. Suunnittelualueella lähimmät luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet ovat Tervaruukinsalon Natura-alue (SACFI0500023) noin 670 metrin etäisyydellä, Tervaruukin luonnonsuojelualue (yksityismaiden suojelualue, YSA207777) noin 1,2 km etäisyydellä, Mäkirinteen luonnonsuojelualue (yksityismaiden suojelualue, YSA204757) noin 2,2 km etäisyydellä ja Tervaruukinsalon luonnonsuojelualue (valtion maiden luonnonsuojelualue, ESA302105) noin 1,9 km etäisyydellä suunnittelualueesta. Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Metsäkeskuksen aineiston perusteella metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Lähin metsälakikohde sijaitsee alueen eteläpuolella noin 260 metrin etäisyydellä alueesta. Suunnittelualueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähimmät maisema-alueet ovat Lapinmäki-Pasalankylä-Ryyhtölän maakunnallisesti arvokas maisema-alue suunnittelualueen kaakkoispuolella noin 4 km etäisyydellä ja Kotkatlahden valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema suunnittelualueen kaakkoispuolella noin 17 kilometrin etäisyydellä alueesta.

Hanke on esitelty Joroisten kunnalle joulukuussa 2023 ja hankkeesta on pidetty työneuvottelu PohjoisSavon ELY-keskuksen kanssa 20.12.2023. Pohjois-Savon ELY-keskus on todennut, että hanke edellyttää YVA:n soveltamisen tarpeen arviointia yksittäistapauspäätöksenä. Ilmatar ja FCG Finnish Consulting Group Oy valmistelevat parhaillaan materiaalia ELY-keskukselle YVA-tarpeen

27.3.2024

<p>arviointia varten. Aurinkoenergianhankealueelle tullaan hakemaan suunnittelutarveratkaisupäätös, jonka perusteella voidaan aurinkovoimalalle myöntää rakennuslupa.</p> <p>Maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan 3. vaihemaakuntakaavassa käsitellään kolmea eri aihekokonaisuutta: 1. Alierakenne ja elinkeinon kehittäminen, 2. Energia ja 3. Muut teemat. Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan alueidenkäytönsuunnittelussa on vaurauduttava uusiutuvan energian määrän ja osuuden lisäämiseen. Ilmatar Solar Development Oy:n Pekkolan aurinkoenergianhanke lisää Pohjois-Savon uusiutuvan energian tuotantoa. Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan Pohjois-Savossa tulee jatkaa uusiutuvan energiatuotannon lisäämistä ja maakuntakaavan tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentialin alueet Pohjois-Savossa. Pekkolan aurinkoenergianhanke tukee Pohjois-Savon uusiutuvan energian tavoitteita.</p> <p>Maakuntakaavoituksen 3. vaiheen potentiaalisten aurinkoenergia-alueiden tarkastelussa huomioidaan mm. sähkönsiirtoyhteydet, yhtenäinen avoin pinta-ala ja topografia. Pekkolan suunnittelualue soveltuu aurinkovoimatuotannolle hyvin, sillä hanke on liitettävissä verkkoon voimajohdonvarsiliitynnällä ja Huutokosken sähköasemalla on vapaata kapasiteettia. Hankealueesta yli 30 % on peltoa ja hanke on lähtenyt käyntiin maanomistajien aloitteesta. Alue soveltuu aurinkovoimalle myös hyvin topografian puolesta. Alue on melko tasaista ja korkeuserot ovat vähäisiä. Hankkeen ympäristövaikutukset rajautuvat hankealueelle ja hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä visuaalisia vaikutuksia. Suunnittelualueella ei ole tiedossa sellaisia toimintoja tai reunaehtoja, jotka asettaisivat merkittäviä esteitä tai rajoituksia hankkeen toteuttamiselle. Ilmatar Solar Development Oy pyytää huomioimaan Pekkolan aurinkoenergia-alueen teollisten aurinkovoimapotentialisten alueiden tarkastelussa. Mahdollistamalla omavaraista uusiutuvaa energiantuotantoa edistetään paitsi ilmastopoliittisia tavoitteita, myös Suomen huoltovarmuutta. Tämän vuoksi on tärkeää, että maakuntakaavoituksessa luodaan edellytykset edistää suunnittelua kuntasalla.</p> <p>Henna Hyttinen, hankekehityspäällikkö</p>	
<p>Ilmatar Sonkajärvi Oy</p>	<p>Vastine</p>
<p>Ilmatar Sonkajärvi Oy:n lausunto Pohjois-Savon maakuntakaavan 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta</p> <p>Ilmatar Sonkajärvi Oy on perehtynyt Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja haluaa jättää siitä lausuntonsa. Ilmatar Sonkajärvi Oy pyytää huomioimaan</p>	<p>Palautteessa mainittu aurinkovoimahanke voidaan ottaa huomioon maakuntakaavaluonnosta valmisteltaessa. Tässä vaiheessa</p>

27.3.2024

Huttusenlehdon hankkeen aurinkoenergia-alueen Pihka-Rytisuon teollisten aurinkovoimapotentiaalisten alueiden tarkastelussa. Ilmatar Sonkajärvi Oy ehdottaa Huttusenlehdon hankkeen tuulivoima-alueen nostamista maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoima-alueeksi (tv-alueeksi).

Ilmatar Sonkajärvi Oy suunnittelee Pohjois-Savon maakuntaan Sonkajärvelle Huttusenlehdon tuulivoima- ja aurinkovoimahankekokoaisuutta. Hankekokoaisuus esitetty kartalla lausunnon liitteessä 1. Hankkeen suunnittelu on käynnistynyt vuoden 2021 lopussa. Huttusenlehdon hankkeen kaavoitus sopimus on hyväksytty Sonkajärven kunnanhallituksessa 26.9.2022, mutta kunnanvaltuusto hylkäsi sen äänestyksen perusteella 14.11.2022. Kunnan aloitteesta tarkastella uudelleen Huttusenlehdon hankkeen kaavoitusprosessin käynnistämistä, Ilmatar päivitti Huttusenlehdon hankesuunnitelmia keväällä 2023 ja toteutti hankkeesta laajan esiselvityksen. Esiselvitysraportin hankkeen aiheuttamista ympäristövaikutuksista ja alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotannolle toteutti FCG Finnish Consulting Group Oy. Tuulivoimahankealueen kokoa ja voimalamäärää on pienennetty ensimmäisestä luonnoksesta ja Jyrkän alue sekä Volokinpolun retkeilyreitti on otettu päivitettyissä suunnitelmissa entistä paremmin huomioon. Hankekokoaisuuteen on lisätty myös aurinkoenergia-alue.

Tuulivoiman hankealue on pinta-alaltaan noin 2700 ha ja alueelta on solmittu kattavasti maanvuokrasopimuksia. Tuulivoimahankealueelle on sijoitettavissa maksimissaan noin 15–20 tuulivoimalaa. Huttusenlehdon hanke on saanut myönteisen puolustusvoimien lausunnon 21 tuulivoimalalle korkeudeltaan 350 metriä syyskuussa 2021. Huttusenlehdon alue on itäisellä Sonkajärvelle ja alueen lähiseudulla ainoa tuulivoimahanke, joka on saanut myönteisen puolustusvoimien lausunnon. Täten Huttusenlehdon alue on ainoa alue itäisellä Sonkajärvellä ja alueen lähiseudulla, jonne on mahdollista kehittää ja toteuttaa tuulivoimahanke. Hanke on liitettävissä sähköverkkoon Fingridin järvilinjan vahvistamisen myötä lisälmeen rakentuvalla uudelle sähköasemalle joko 110 tai 400 kV itä-länsisuunnaisella voimajohdolla.

Huttusenlehdon hankekokoaisuuteen sisältyy aurinkovoima-alue entisellä Jyrkän Energiaturve Oy:n turvetuotantoalueella Pihka-Rytisuolla. Käytöstä poistetulle noin 190 hehtaarin turvetuotantoalueelle on mahdollista toteuttaa 150 MWp aurinkovoimapuisto. Aurinkovoimapuisto on liitettävissä maakaapelilla tuulivoimahankealueella sijaitsevaan sähköasemaan. Aurinkovoimahanke on riippuvainen Huttusenlehdon tuulivoima-alueen toteutumisesta verkkoon liittämisen vuoksi.

Ilmatar on esitellyt Huttusenlehdon hybridihankkeen suunnitelmia Pohjois-Savon liitolle 7.12.2023. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaiheen kaavaehdotukseen Huttusenlehdon hankealuetta

ei ole lopullista käsitystä siitä, miten aurinkovoima tullaan maakuntakaavassa osoittamaan vai pitäydytäänkö sen osalta yleismääräyksissä.

Huttusenlehdon tuulivoima-alueen mahdollinen tarkastelu maakuntakaavassa edellyttää, että hankkeessa tuotettu/tuotettava selvitystieto on käytettävissä. Huttusenlehto on tunnustettu maakunnallisessa tuulivoimapotentiaaliselvityksessä potentiaalisena alueena, mutta sitä ei ole osoitettu 2. vaiheen maakuntakaavaehdotuksessa.

Palautteessa mainitut seikat otetaan huomioon kaavatyon edetessä mahdollisuuksien mukaan. Ks. Sonkajärven kunnan palaute ja siihen laadittu vastine.

27.3.2024

ei ollut enää joulukuussa 2023 mahdollista lisätä. Pohjois-Savon liiton mukaan maakuntakaava 2040, 3. vaiheessa on mahdollista nostaa kaavaan myös tuulivoima-alueita. Hankkeen päivitetty suunnitelma on esitetty Sonkajärven kunnanhallitukselle 18.12.2023 ja kunnanvaltuustolle 15.1.2024. Hankkeesta on jätetty kuntaan kaavoitusaloite ja -sopimus, jotka käsitellään kunnanhallituksessa 22.1.2024. Päätöksen kaavoitus sopimuksen hyväksymisestä ja osayleiskaavan laatimisen käynnistämisestä Sonkajärvellä tekee kunnanvaltuusto.

Maakuntakaava 2040, 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan 3. vaihemaakuntakaavassa käsitellään kolmea eri aihekokonaisuutta: 1. Alerakenne ja elinkeinon kehittäminen, 2. Energia ja 3. Muut teemat. Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan alueidenkäytönsuunnittelussa on varauduttava uusiutuvan energian määrän ja osuuden lisäämiseen. Ilmatar Sonkajärvi Oy:n Huttusenlehdon hybridihanke lisää Pohjois-Savon uusiutuvan energian tuotantoa. Hankekokonaisuudessa sähköä on tarkoitus tuottaa sekä tuulivoimalla että aurinkovoimalla. Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan Pohjois-Savossa tulee jatkaa uusiutuvan energiatuotannon lisäämistä ja maakuntakaavan tavoitteena on tutkia merkittävimmät teollisen kokoluokan aurinkovoimapotentialin alueet Pohjois-Savossa. Huttusenlehdon tuulivoima- ja aurinkovoimahankekokonaisuus tukevat Pohjois-Savon uusiutuvan energian tavoitteita.

Maakuntakaavoituksessa potentiaalisten aurinkoenergia-alueiden tarkastelussa huomioidaan mm. sähkönsiirtoyhteydet, yhtenäinen avoin pinta-ala ja topografia. Ensisijaisiksi aurinkovoimatuotannolle soveltuviksi alueiksi on tunnistettu käytöstä poistetut turvetuotantoalueet. Jyrkän Energiaturve Oy:n entinen turvetuotantoalue Pihka-Rytisuo sopii erittäin hyvin aurinkoenergia alueeksi. Alue on käytöstä poistettua turvetuotantoaluetta, joten muutoksia maankäyttötarkoituksessa tai luontoarvoissa ei aurinkoenergian tuotannon myötä juuri synny. Alue soveltuu aurinkovoimatuotannolle hyvin, koska sillä on laaja ja avoin pinta-ala, johon aurinko pääsee paistamaan esteettä. Hankkeen ympäristövaikutukset rajautuvat hankealueelle ja hankkeella ei juuri ole visuaalisia vaikutuksia. Voimaa-alue voi näkyä viereiselle Laakajärventielle muutamassa kohdassa, riippuen väliin jätettävästä kasvustosta tai aidasta. Aurinkoenergia alueelle tullaan hakemaan suunnittelutarveratkaisupäätös, jonka perusteella voidaan aurinkovoimalalle myöntää rakennuslupa. Ilmatar Sonkajärvi Oy pyytää maakuntakaava 2040, 3. vaiheessa huomioimaan Pihka-Rytisuon aurinkoenergia-alueen teollisten aurinkovoimapotentialisten alueiden tarkastelussa.

Maakuntakaavan 3. vaiheessa on muiden teemojen osalta mahdollista nostaa käsittelyyn myös muita mahdollisia kaavaprosessin aikana esille nousseita teemoja. Maakuntakaavoituksen 3. vaiheessa

27.3.2024

<p>tarkastellaan myös uudelleen tarkistettavia teemoja ja kaavoituksessa on mahdollista palata uudelleen jo aiemmin käsiteltyihin teemoihin. Ilmatar pyytää muiden teemojen osalta nostamaan käsitteeseen Huttusenlehdon hankekokonaisuuden myös tuulivoiman osalta. Huttusenlehdon tuulivoimahankealueen kokoa on pienennetty ja hankkeen voimaloiden määrää on vähennetty. Hanke suunnitelmia on tarkistettu ja päivitetty Sonkajärven kunnan aloitteesta ja halukkuudesta tarkastella hanketta uudelleen. Päivitetyissä hankesuunnitelmissa on huomioitu entistä paremmin Jyrkän alue ja Volokinpolun retkeilyreitti, johon etäisyyttä voimaloista on kasvatettu. Tuulivoimahankealueen koko ja voimaloiden määrä on muutettu pienemmäksi ensimmäisestä luonnoksesta, näin ollen on myös hankkeesta aiheutuvat vaikutukset vähäisemmät.</p> <p>Huttusenlehdon tuulivoimahankealue soveltuu hyvin tuulivoimatuotannolle. Tuulivoimahankealue on metsätalouskäytössä olevaa havumetsää. Osa metsäpalstoista on pieniä avohakkuuta tai taimikkoa. Hankealueella ei sijaitse Natura-alueita. Lähimpänä hankealuetta sijaitsee Autiosuon ja Uuranholin Natura-SAC alue, joka sijaitsee noin 6 kilometriä hankealueesta itään. Hankealueella sijaitseviin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin pidetään riittävää etäisyyttä ja alueet on huomioitu hankealueen esiselvityksissä ja -suunnittelussa. Tuulivoimahanke toteutetaan siten, ettei merkittäviä vaikutuksia aiheudu yksityisille luonnonsuojelualueille. Huttusenlehdon hankealue ei sijaitse pohjavesialueella. Matkaa lähimmälle pohjavesialueelle on 1,2 kilometriä. Lähimmät valtakunnallisesti arvokkaat maisemat sijaitsevat yli 30 kilometrin etäisyydellä. Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue sijaitsee noin 19 km etäisyydellä. Huttusenlehdon tuulivoimahankealueella ei sijaitse tuulivoimatuotantoa estäviä kohteita ja alueen herkätkohteet on otettu huomioon jo tuulivoimahankealueen esisuunnittelussa. Ilmatar Sonkajärvi Oy ehdottaa Huttusenlehdon hankkeen tuulivoimahankealueen nostamista maakunnallisesti merkittäväksi tuulivoimahankealueeksi (tv-alueeksi) Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheessa.</p> <p>Ilmatar pyytää maakuntakaava 2040, 3. vaiheessa käsittelemään kokonaisuudessaan Sonkajärven Huttusenlehdon tuulivoima- ja aurinkovoimahankekokonaisuuden.</p> <p>Henna Hyttinen, hankekehityspäällikkö</p>	
6. YKSITYISHENKILÖT (saapumisjärjestyksessä)	
A Yksityishenkilö, Varkaus	Vastine
Tässä palautteeni osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta aurinkovoiman osalta.	Pohjois-Savon aurinkovoimapotentialin selvityksessä (FCG 2023) esillä olevat kohdekortit ovat esimerkinomaisia. Maanomistajan tahtotila vaikuttaa keskeisesti aurinkovoiman sijoittumiseen ja tarkempaan

27.3.2024

<p>Aiemmin huomasin paikallislehdestä konsulttiyhtiön tehneen tietämättäni selvityksen teollisenmittakaavan aurinkoenergiailtoksesta mailleni Sinikonniemeen (Sinikko) Varkauteen.</p> <p>VASTUSTAN jyrkästi aurinkovoiman osoittamista tai kaavoittamista Sinikonniemen alueelle!</p> <p>Sinikonniemi on perinteinen ja elinvoimainen maa- ja metsätalous alue, jollaisena se tulee pitää tulevaisuudessakin.</p> <p>Sinikonniemi on myös vanhan Varkauden viimeinen yhtenäinen maa- ja metsätalous alue, jolla on merkitystä paikallisessa huoltovarmuudessa mahdollisessa kriisitilanteessa. Alueen tiloille on tehty kalliita investointeja. Sinikonniemellä on myös maisemallisia arvoja, jotka eivät saa turmeltua.</p> <p>Paikalliset ihmiset liikkuvat, marjastavat ja sienestävät säännöllisesti alueella, hirviseurat käyttävät maita metsästykseseen ja paikalliset koululaiset retkeilevät Sinikonniemessä.</p> <p>Aurinkovoima alueet tulee osoittaa esimerkiksi käytöstä poistuneille turvesoille tai käyttämättömille pelloille, tyhjille teollisuusalueille, talojen katoille tai vastaaville. Ei suinkaan Sinikonniemen kaltaisille elinvoimaisille maa- ja metsätalous alueille!</p> <p>Käsitykseni mukaan Varkaus-Leppävirta alueella Riikinnevan-seutu tai kiertotien alue olisi aurinkovoimalle sopivampia kohteita.</p> <p>Toivon, että kantani huomioidaan aurinkovoima aihetta käsiteltäessä. Tarvittaessa täydennän ilmoitustani.</p>	<p>suunnitteluun(osayleiskaava tai suunnittelutarveratkaisu).</p> <p>Pohjois-Savon liiton Aurinkovoimapotentialin selvitys on yleispiirteinen ja sisältää todennäköisesti muitakin vastaavia virheitä – yleiskaavatilanteita ei ole tarkasteltu aukottomasti. Lähtöaineistossa ja sen tulkinnassa voi myös olla puutteita. Korjaamme asiavirheet. Kohdekortti nro 18 Sinikonniemi, Varkaus, poistetaan selvityksestä, koska alue on osoitettu yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaana peltoalueena.</p>
B Yksityishenkilö, Kuopio	Vastine
<p>Nilsin mäkikylät -maisema-alueen palauttaminen maakunnallisesti merkittäväksi alueeksi maakuntakaavan päivitysprosessiin liittyen.</p> <p>Pohjois-Savon uutta 2040 maakuntakaavaa valmisteltaessa toteutettiin vuonna 2019 maisema-alueinventointi. Tämä maakunnallinen selvitys lähti siitä, että Nilsin mäkikylät maisema-alueen arvoluokkaa ei nosteta valtakunnallisesti arvokkaaksi, ja että Sänkimäen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoluokka pudotetaan maakunnallisesti arvokkaaksi. Siitä huolimatta valtioneuvosto vuoden 2021 lopussa nosti Nilsin mäkikylät -alueen maisemaluokituksen valtakunnallisesti arvokkaaksi. Näin tapahtui silti, vaikka kyseistä mäkikylämaisemaa hallitsee mittava Sibelcon avolouhoskaihos.</p> <p>Tämän maakunnan asukkaiden ja päättäjien kannan vastaisen maisemaluokituksen taustalla on se, että ympäristöministeriö ajoi 1990 -luvulla Kinahmille luonnonsuojelulain mukaista suojelualuetta. Tämä ministeriön hanke kaatui asukkaiden vastustukseen,</p>	

27.3.2024

minkä jälkeen Kinahmin harju määriteltiin maakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi.

Sittemmin Pohjois-Savon liitto ja Kuopion kaupunki hyväksyivät Kinahmin eteläosaan tuulivoima-alueen vuonna 2014 hyväksytyssä tuulivoimakaavassa. Ympäristöministeriö kuitenkin pudotti Kinahmin pois tuulivoima-alueiden joukosta hyväksyessään Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavan. Tämän päätöksen ympäristöministeriö teki vain muutamaa kuukautta ennen kuin ministeriöltä lainsäädännön uudistuksella poistettiin mahdollisuus tehdä muutoksia maakunnallisesti hyväksytyihin kaavoihin.

2010 -luvulla ympäristöministeriö ryhtyi myös ajamaan Kinahmin nimeämistä valtakunnallisesti merkittäväksi maisema-alueeksi. Tästäkin paikalliset asukkaat ja maanomistajat vastustivat mm. ympäristöministeriölle, Kuopion kaupungille ja Pohjois-Savon liitolle jättämällään vastalausekirjelmällä.

Pohjois-Savon liiton tekemä maisema-alueinventointi päättyikin 2019 siihen, että ”Nilsiään mäkikylät” maisema-alueen oikea arvoluokitus on maakunnallisesti merkittävä maisema-alue. Tällä nimellä alettiin kutsua entisistä Sänkimäen maisema-alueesta ja Kinahmin maisema-alueesta muodostettavaa uutta kokonaisuutta.

Ympäristöministeriö ei kuitenkaan piitannut paikallisten asukkaiden, Kuopion kaupungin- ja Pohjois-Savon liiton kannanotoista. Vuonna 2021 ympäristöministeriö sai valtioneuvostossa läpi päätöksen, jolla Nilsiään mäkikylät maisema-alueen arvoluokka määriteltiin valtakunnallisesti arvokkaaksi. Tämä valtioneuvoston 2021 maakunnan mielipiteen vastaisesti tekemä päätös merkitsee sitä, että Sisä-Suomen parhaiksi todetut tuulivoima-alueet Kuopion Linnanmäellä, Kinahmissa ja Rahasmäessä jäävät hyödyntämättä vihreän tuulienergian tuotannossa. Ks. sivut 142-143 https://www.pohjois-savo.fi/media/4-maakuntakaavat-ja-liikenne/voimassa-olevatmaakuntakaavat/tuulivoima/kaavaselvitykset/tuulivoima_sisa_suomen_tuulivoimaselvitys_2011_tiedot_

Vihreä siirtymä energiantuotannossa ja esim. vetytalouteen siirtyminen ei onnistu ilman mittavaa tuulivoiman tuotantoa. Pohjois-Savon ilmastossa aurinkoenergia ei yksinkertaisesti riitä ratkaisuksi. Pohjois-Savon vihreän energiatuotannon tavoitteiden toteuttamiseksi maakunnan toimijoiden tulisi Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä pyrkiä saamaan korjaus vihreää energiatuotantoa Pohjois-Savossa jarruttavaan valtioneuvoston vuoden 2021 maisema-aleratkaisuun. Nilsiään mäkikylät maisema-alueen arvoiluokka ja rajaus olisi maakunnan liiton 2019 toteuttaman maisemainventoinnin mukaisesti muutettava maakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi.

Yhteenveto:

27.3.2024

<p>Maailmantilanteen muutos, energian hinnan nousu ja teknologian kehittyminen ovat tehneet välttämättömäksi nopeasti kasvattaa uusiutuvan energian tuotantoa Suomessa. Kuopion Linnanmäen-Kinahmin-Rahasmäen harjumuodostelma on tutkitusti Sisä-Suomen paras vielä rakentamaton tuulivoiman tuotantoon sopiva alue. Sinne voitaisiin nopeasti rakentaa kansallisesti ja jopa eurooppalaisesti merkittävä tuulipuisto, nimellisteholtaan ehkä 300-400 MW:n tietämissä.</p> <p>Nykyisellä sähkön hintatasolla tällaisen tuulivoimapuiston rakentaminen mahdollistaisi kaikkien tutkavaikutuksiin liittyvien ongelmien ratkaisemisen uuden teknologian ja kompensatioinvestointien avulla.</p> <p>Valtioneuvoston vuonna 2021 tekemä päätös valtakunnallisesti merkittävästä Nilsian mäkipyläntä maisema-alueesta oli poliittinen ratkaisu, joka tehtiin vastoin paikallisten asukkaiden, maanomistajien, asiantuntijalausuntojen, Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon liiton kannanottoja. Tällaisen poliittisen päätöksen purkaminen ja tuulivoimarakentamisen mahdollistaminen ei maailman nykytilanteessa olisi ympäristökielteisyttä. Lisäksi nykyisessä maailmantilanteessa on syytä huomioida se, että maisema-alueen valtakunnallisen arvoluokan korjaamiseen on painetta myös siksi, että Yara:n Siilinjärven kaivos on Euroopan ainoa fosfaattikaivos. Yaralla on kaivoksen laajentamiseksi tarpeita, jotka myös liittyvät Sänkimäen-Kinahmin valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen arvoluokan tarkasteluun.</p> <p>Vihreää siirtymää Pohjois-Savossa on edistettävä poistamalla virheellisen maisemaaluokituksen tuulivoimarakentamiselle asettamia esteitä Kuopion Linnanmäen-Kinahmin-Rahasmäen alueella.</p>	<p>Tuulivoimarakentamisen edellytykset ovat muuttuneet reilun kymmenen vuoden takaisesta tilanteesta mm. voimaloiden koon kasvun vuoksi. Nyt ehdotusvaiheessa olevassa maakuntakaavan 2. vaiheessa hyvänä lähtökohtana on pidetty 1,5 kilometrin etäisyyttä asuin- ja lomarakennuksiin aiemman puolen kilometrin sijaan. Kuopion Linnanmäen-Kinahmin-Rahasmäen alueelle ei ole edellytyksiä osoittaa tuulivoimapotentialia maakuntakaavan 3. vaiheessa. Tuulivoimamaakuntakaavassa v. 2014 esillä olleet alueet Rahasmäki ja Linnanmäki on kumottu maakuntakaavan 1. vaiheessa (2019) puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaamisen perusteella. Pääesikunta on antanut kielteisen lausunnon neljästä Kinahmille suunnitelluista tuulivoimalasta v. 2017 edellä mainitusta syyistä johtuen ja on pitänyt todennäköisenä, että uudellakaan sijoittelulla tai matalammilla voimaloillakaan ei tulla saavuttamaan riittävän vähäisiä vaikutuksia valvontakykyyn.</p> <p>Statukseltaan valtakunnallisten kohteiden poistaminen tai rajauksen muuttaminen maakuntakaavassa ei kuulu maakunnan liiton toimivaltaan. Olemme pyrkineet vaikuttamaan Valtakunnallisten maisema-alueiden inventoinnissa ja arvottamisessa Sänkimäki-Kinahmin alueen statukseen ja esittäneet sitä maakunnallisesti merkittäväksi, asiassa kuitenkin onnistumatta.</p>
<p>C Yksityishenkilö, Varkaus</p>	<p>Vastine</p>
<p>Asiakokonaisuus, jota palautteesi koskee:</p> <p>3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (aurinko)</p> <p>Aurinkoenergia on kannatettava energian tuotantomuoto osana Suomen energiaomavaraisuutta. Tärkeää on huomioida ympäristö, perinnemaisemat sekä jo olemassa olevat alueellisesti tärkeät elinkeinot aurinkovoimaloita suunniteltaessa. Kuten 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainitaan: ”yksi merkittävimmistä ratkaistavista kysymyksistä liittyy teollisen kokoluokan aurinkoenergiatuotannon alueiden sijoittumiseen metsiin ja viljelyalueille”.</p>	<p>Pohjois-Savon aurinkovoimapotentialin selvityksessä (FCG 2023) esillä olevat kohdekortit ovat esimerkinomaisia. Maanomistajan tahtotila vaikuttaa keskeisesti aurinkovoiman sijoittumiseen ja tarkempaan suunnitteluun (osayleiskaava tai suunnittelutarveratkaisu).</p> <p>Pohjois-Savon liiton Aurinkovoimapotentialin selvitys on yleispiirteinen ja voi sisältää muitakin vastaavia virheitä – yleiskaavatilanteita ei ole tarkasteltu aukottomasti. Lähtöaineistossa ja sen tulkinnassa voi myös</p>

27.3.2024

<p>FCG OY:n toteuttaman aurinkoenergiaselvityksen potentiaalisten aurinkovoimakohteiden kartassa (Savon Sanomat 12/2023) oli merkittynä maa- ja metsätaloustilani Varkaudessa Sinikonniemessä. Tilani on perinteinen, elinvoimainen ja paikallisesti merkittävä maa- ja metsätila. Tuotantorakennuksiin, koneisiin ja peltojen kuntoon on investoitu merkittävästi ja investoidaan edelleen. Oman elinkeinon lisäksi tilani on paikallisesti tärkeä myös muille saman elinkeinon harjoittajille. Sopimusviljely Varkaudessa sijaitsevan A-rehun tehtaan kanssa on kestänyt jo vuosia. Maaseutuasiamiehen ilmoituksen 16.02.2022 mukaisesti olen VAP- listalla eli minut on vapautettu ase- ja siviilipalveluksesta, mutta samalla varattu kriittisiin töihin maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi erilaisissa poikkeusoloissa. Metsätalouteen liittyen tilani tarjoaa paikallisesti työtä ja raaka-aineita. Perinteistä maa- ja metsätalousmaisemaa on hoidettu vuosikaudet ympäristö huomioon ottaen. Tilani luonto tarjoaa paikallisille ihmisille marjoja, sieniä sekä ulkoilumahdollisuuksia. Hirviseurat käyttävät alueen maita metsästyksen.</p> <p>Vastustan aurinkoenergiatuotannon suunnittelua perinteisille, elinvoimaisille, kehittyville maa- ja metsätalousalueille!</p> <p>Varkauden kaupungin kaupunginhallituksen esityslistan 15.1.2024 lausunto 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sanoo: "Maakuntakaavan muutoksen tulee mahdollistaa Riikinnevan alueella energiantuotannon monimuotoiset totantotavat, jotka hyödyttävät koko maakuntaa sekä huomioida myös liikenteellisten yhteyksien parantaminen alueelle". Tunnen Riikinnevan alueen ja pidän sitä tutkimisen arvoisena alueena aurinkovoimalan mahdolliseen sijoittamiseen.</p>	<p>olla puutteita. Korjaamme asiavirheet. Kohdekortti nro 18 Sinikonniemi, Varkaus, poistetaan selvityksestä, koska alue on osoitettu yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaana peltoalueena.</p>
<p>D Yksityishenkilö, Kuopio</p>	<p>Vastine</p>
<p>Asiakokonaisuus, jota palaute koskee:</p> <p>Mielipide P-S maakuntakaavan 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p> <p>Nilsian mäkikylät -maisema-alueen palauttaminen maakunnallisesti merkittäväksi alueeksi maakuntakaavan päivitysprosessiin liittyen.</p> <p>Pohjois-Savon uutta 2040 maakuntakaavaa valmisteltaessa toteutettiin vuonna 2019 maisema-alueinventointi. Tämä maakunnallinen selvitys lähti siitä, että Nilsian mäkikylät maisema-alueen arvoluokkaa ei nosteta valtakunnallisesti arvokkaaksi, ja että Sänkimäen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoluokka pudotetaan maakunnallisesti arvokkaaksi. Siitä huolimatta valtioneuvosto vuoden 2021 lopussa nosti Nilsian mäkikylät -alueen maisemaluokituksen valtakunnallisesti arvokkaaksi. Näin tapahtui</p>	

27.3.2024

silti, vaikka kyseistä mäkikylämaisemaa hallitsee mittava Sibelcon avolouhoskaivos.

Tämän maakunnan asukkaiden ja päättäjien kannan vastaisen maisemaluokituksen taustalla on se, että ympäristöministeriö ajoi 1990 -luvulla Kinahmille luonnonsuojelulain mukaista suojelualuetta. Tämä ministeriön hanke kaatui asukkaiden vastustukseen, minkä jälkeen Kinahmin harju määriteltiin maakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi.

Sittemmin Pohjois-Savon liitto ja Kuopion kaupunki hyväksyivät Kinahmin eteläosaan tuulivoima-alueen vuonna 2014 hyväksytyssä tuulivoimakaavassa. Ympäristöministeriö kuitenkin pudotti Kinahmin pois tuulivoima-alueiden joukosta hyväksyessään Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavan. Tämän päätöksen ympäristöministeriö teki vain muutamaa kuukautta ennen kuin ministeriöltä lainsäädännön uudistuksella poistettiin mahdollisuus tehdä muutoksia maakunnallisesti hyväksytyihin kaavoihin.

2010 -luvulla ympäristöministeriö ryhtyi myös ajamaan Kinahmin nimeämistä valtakunnallisesti merkittäväksi maisema-alueeksi. Tästäkin paikalliset asukkaat ja maanomistajat vastustivat mm. ympäristöministeriölle, Kuopion kaupungille ja Pohjois-Savon liitolle jättämällään vastalausekirjelmällä.

Pohjois-Savon liiton tekemä maisema-alueinventointi päätyikin 2019 siihen, että "Nilsiään mäkikylät" maisema-alueen oikea arvoluokitus on maakunnallisesti merkittävä maisema-alue. Tällä nimellä alettiin kutsua entisistä Sänkimäen maisema-alueesta ja Kinahmin maisema-alueesta muodostettavaa uutta kokonaisuutta.

Ympäristöministeriö ei kuitenkaan piitannut paikallisten asukkaiden, Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon liiton kannanotoista. Vuonna 2021 ympäristöministeriö sai valtioneuvostossa läpi päätöksen, jolla Nilsiään mäkikylät maisema-alueen arvoluokka määriteltiin valtakunnallisesti arvokkaaksi. Tämä valtioneuvoston 2021 maakunnan mielipiteen vastaisesti tekemä päätös merkitsee sitä, että Sisä-Suomen parhaiksi todetut tuulivoima-alueet Kuopion Linnanmäellä, Kinahmissa ja Rahasmäessä jäävät hyödyntämättä vihreän tuulienergian tuotannossa. Ks. sivut 142-143

https://www.pohjois-savo.fi/media/4-maakuntakaavat-ja-liikenne/voimassa-olevat-maakuntakaavat/tuulivoima/kaavaselvitykset/tuulivoima_sisa_suomen_tuulivoimaselvitys_2011_tiedot_psavon_osalta.pdf

Vihreä siirtymä energiantuotannossa ja esim. vetytalouteen siirtyminen ei onnistu ilman mittavaa tuulivoiman tuotantoa. Pohjois-Savon ilmastossa aurinkoenergia ei yksinkertaisesti riitä

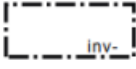

27.3.2024

<p>ratkaisuksi. Pohjois-Savon vihreän energiatuotannon tavoitteiden toteuttamiseksi maakunnan toimijoiden tulisi Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä pyrkiä saamaan korjaus vihreää energiatuotantoa Pohjois-Savossa jarruttavaan valtioneuvoston vuoden 2021 maisema-alueenratkaisuun. Nilsiä mäkikylät maisema-alueen arvoiuokka ja raja- aus olisi maakunnan liiton 2019 toteuttaman maisemainventoinnin mukaisesti muutettava maakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi.</p> <p>Yhteenveto: Maailmantilanteen muutos, energian hinnan nousu ja teknologian kehittyminen ovat tehneet välttämättömäksi nopeasti kasvattaa uusiutuvan energian tuotantoa Suomessa. Kuopion Linnanmäen-Kinahmin-Rahasmäen harjumuodostelma on tutkitusti Sisä-Suomen paras vielä rakentamaton tuulivoiman tuotantoon sopiva alue. Sinne voitaisiin nopeasti rakentaa kansallisesti ja jopa eurooppalaisesti merkittävä tuulipuisto, nimellisteholtaan ehkä 300-400 MW:n tietämissä.</p> <p>Nykyisellä sähkön hintatasolla tällaisen tuulivoimapuiston rakentaminen mahdollistaisi kaikkien tutkavaikutuksiin liittyvien ongelmien ratkaisemisen uuden teknologian ja kompensatioinvestointien avulla.</p> <p>Valtioneuvoston vuonna 2021 tekemä päätös valtakunnallisesti merkittävästä Nilsiä mäkikylät maisema-alueesta oli poliittinen ratkaisu, joka tehtiin vastoin paikallisten asukkaiden, maanomistajien, asiantuntijalausuntojen, Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon liiton kannanottoja. Tällaisen poliittisen päätöksen purkamisen ja tuulivoimarakentamisen mahdollistaminen ei maailman nykytilanteessa olisi ympäristökielteisyyttä. Lisäksi nykyisessä maailmantilanteessa on syytä huomioida se, että maisema-alueen valtakunnallisen arvoluokan korjaamiseen on painetta myös siksi, että Yara:n Siilinjärven kaivos on Euroopan ainoa fosfaattikaivos. Yaralla on kaivoksen laajentamiseksi tarpeita, jotka myös liittyvät Sänkimäen-Kinahmin valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen arvoluokan tarkasteluun.</p> <p>Vihreää siirtymää Pohjois-Savossa on edistettävä poistamalla virheellisen maisema-alueuokituksen tuulivoimarakentamiselle asettamia esteitä Kuopion Linnanmäen-Kinahmin-Rahasmäen alueella.</p>	<p>Tuulivoimarakentamisen edellytykset ovat muuttuneet reilun kymmenen vuoden takaisesta tilanteesta mm. voimaloiden koon kasvun vuoksi. Nyt ehdotusvaiheessa olevassa maakuntakaavan 2. vaiheessa hyvänä lähtökohtana on pidetty 1,5 kilometrin etäisyyttä asuin- ja lomarakennuksiin aiemman puolen kilometrin sijaan. Kuopion Linnanmäen-Kinahmin-Rahasmäen alueelle ei ole edellytyksiä osoittaa tuulivoimapotentiaalia maakuntakaavan 3. vaiheessa. Tuulivoimamaakuntakaavassa v. 2014 esillä olleet alueet Rahasmäki ja Linnanmäki on kumottu maakuntakaavan 1. vaiheessa (2019) puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaamisen perusteella. Pääesikunta on antanut kielteisen lausunnon neljästä Kinahmille suunnitelluista tuulivoimalasta v. 2017 edellä mainitusta syystä johtuen ja on pitänyt todennäköisenä, että uudella sijoittelulla tai matalammilla voimaloillakaan ei tulla saavuttamaan riittävän vähäisiä vaikutuksia valvontakäyttöön.</p> <p>Statukseltaan valtakunnallisten kohteiden poistaminen tai rajauksen muuttaminen maakuntakaavassa ei kuulu maakunnan liiton toimivaltaan. Olemme pyrkineet vaikuttamaan Valtakunnallisten maisema-alueiden inventoinnissa ja arvottamisessa Sänkimäki-Kinahmin alueen statukseen ja esittäneet sitä maakunnallisesti merkittäväksi, asiassa kuitenkin onnistumatta.</p>
<p>E Yksityishenkilöt, Varkaus</p>	<p>Vastine</p>
<p>Vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma</p>	<p>Pohjois-Savon aurinkovoimapotentiaalin selvityksessä (FCG 2023) esillä olevat kohdekortit ovat esimerkinomaisia. Maanomistajan tahtotila vaikuttaa keskeisesti</p>

27.3.2024

<p>Pohjois-Savon aurinkovoimapotentialin selvitys, Liite 1. Kohdekortit, FCG Oy 2023</p> <p>FCG:n julkaisema Pohjois-Savon aurinkovoimapotentialin selvityksen liite 1 (kohdekortit) 15.12.2023 sisältää virheitä, jotka haluamme oikaista.</p> <p>Kohde 18 Sinikonniemi Varkaus</p> <p>Alueen valikoitumisen perusteeksi mainitaan: ”Maataloustukijärjestelmän ulkopuolinen peltoalue/harvapuustoinen metsäalue voimajohdon läheisyydessä”.</p> <p>Potentiaalisen aurinkovoima-alueen sisältämä peltoalue on suurimmaksi osaksi (noin 8,5ha) maataloustukijärjestelmään kuuluvaa aluetta. Peltoalueesta merkittävä osa on myös Luttila-Pussilanjoki-Lapinmäki-Puurtila osayleiskaavan MA-1-aluetta (maisemallisesti arvokas peltoalue).</p> <p>Alueen metsät ovat osin hyvien metsänhoitosuositusten mukaisesti hoidettuja, kemera-tukia saaneita taimikoita. Alue sisältää myös varttuneempaa metsää, joissa on useampien metsäalan ammattilaisten näkemyksen mukaan kiireellinen harvennuksen tarve.</p> <p>Sinikonniemi on mainittu Varkauden keskusta-alueen strategisessa yleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ymäristöksi, merkinnällä:</p> <p> KULTTUURIHISTORIAALLISESTI ARVOKAS YMPÄRISTÖ Inventoitu kulttuuriympäristöalue.</p>	<p>aurinkovoiman sijoittumiseen ja tarkempaan suunnitteluun (osayleiskaava tai suunnittelutarveratkaisu).</p> <p>Pohjois-Savon liiton Aurinkovoimapotentialin selvitys on yleispiirteinen ja voi sisältää muitakin vastaavia virheitä – yleiskaavatilanteita ei ole tarkasteltu aukottomasti. Lähtöaineistossa ja sen tulkinnassa voi myös olla puutteita. Korjaamme asiavirheet. Kohdekortti nro 18 Sinikonniemi, Varkaus, poistetaan selvityksestä, koska alue on osoitettu yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaana peltoalueena.</p>
--	--